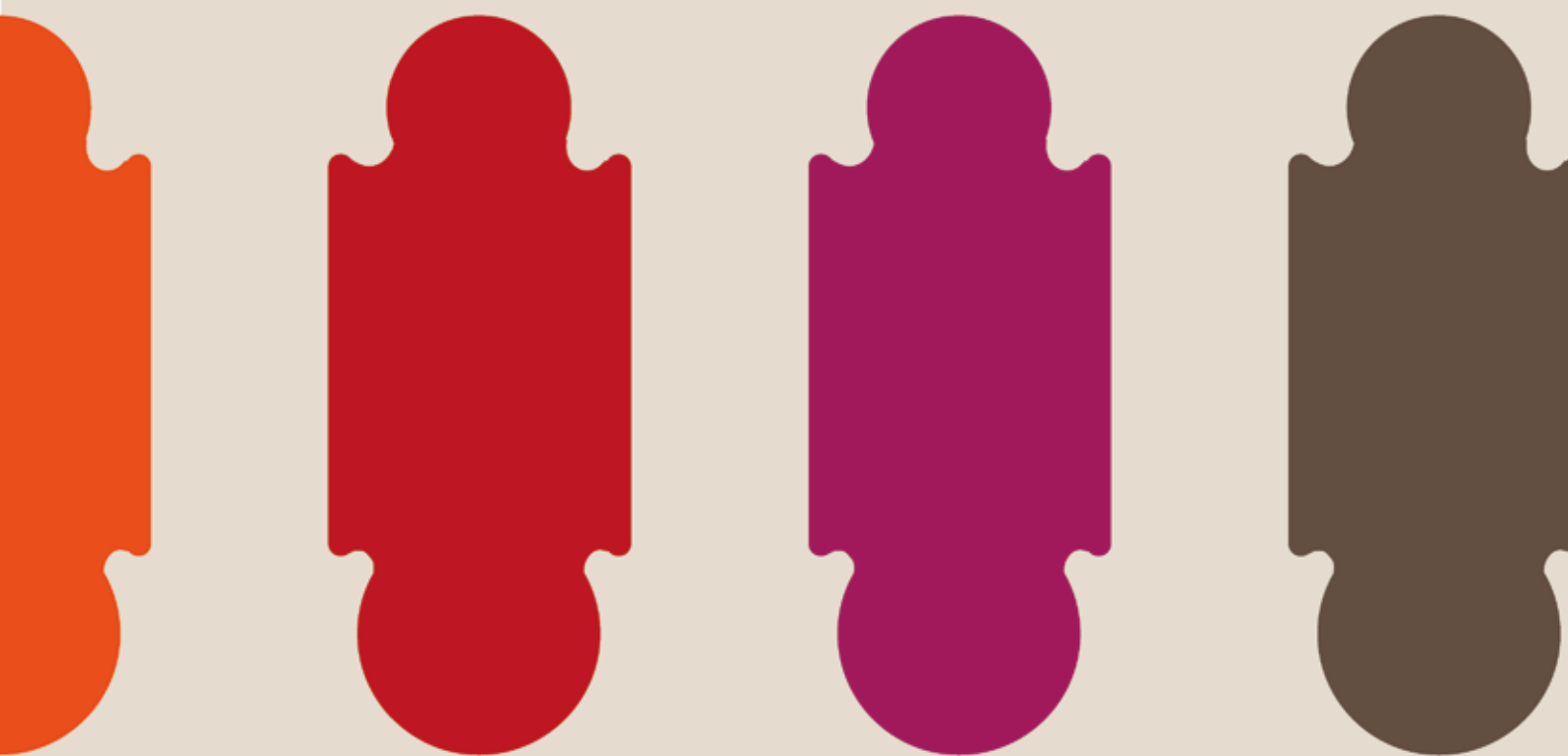

amb les persones

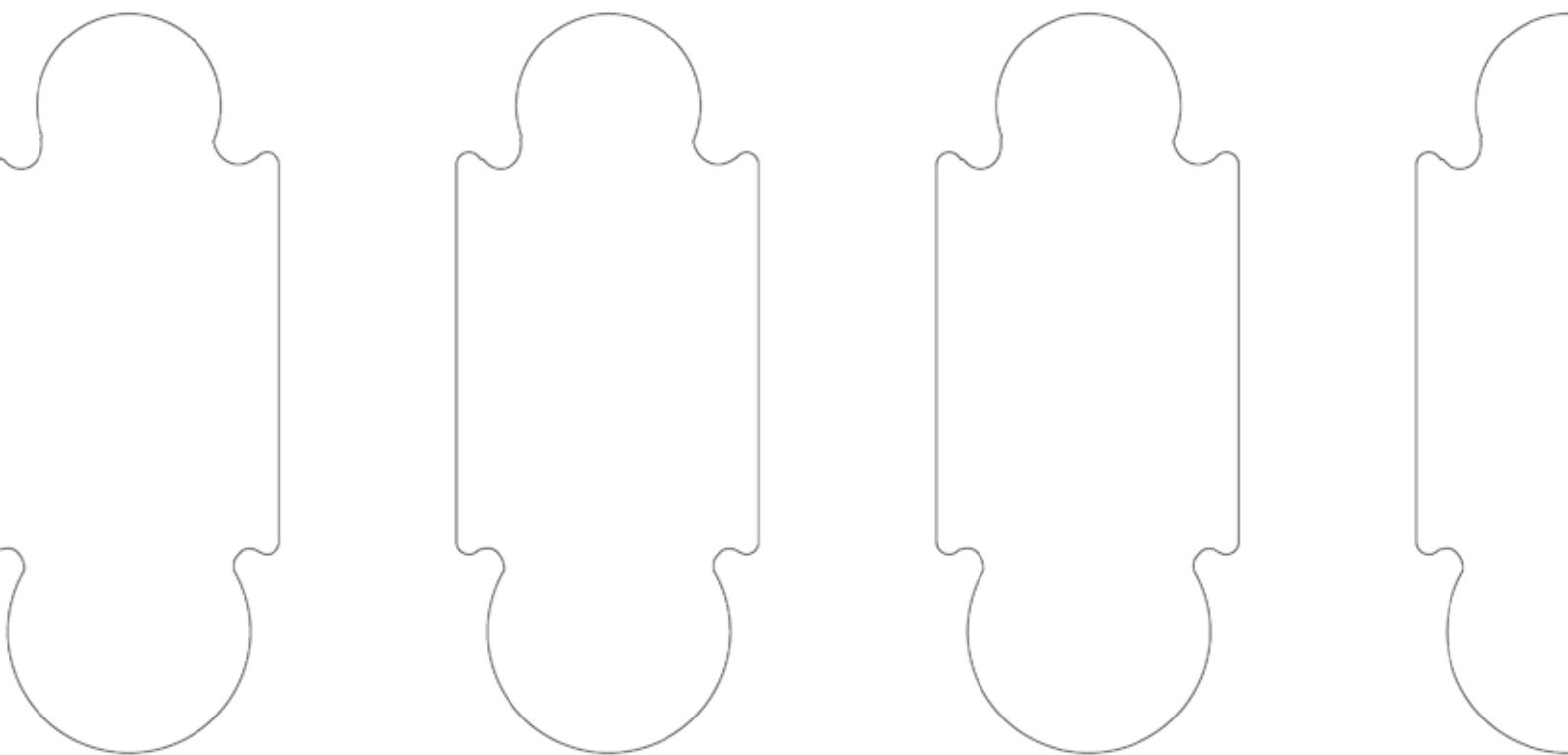

memòria 2017

Consorci d'Acció Social de La Garrotxa

www.casg.cat

Consorci d'Acció Social de la Garrotxa
Plaça del Palau, 8 · 17800 Olot (La Garrotxa)
Telèfon 972 266 644 · Fax 972 266 111
casg@casg.cat

© edició
Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

© disseny i maquetació
demaneragrafica

impressió
Gràfiques Garrotxa - Olot

Olot [La Garrotxa], abril de 2018

Amb la col·laboració de:
Dipsalut i La Caixa

ÍNDEX

1. Fem memòria	5
2. Analitzem la comarca	7
Dades generals de la població	7
Dades que identifiquen necessitats socials	10
3. Elements de l'entorn que ens han afectat	15
4. Qui i com som	17
Presentació	17
L'equip humà	17
Aspectes transversals	17
Treball en xarxa	18
5. El pressupost	21
6. L'acció	23
El Servei Bàsic d'Atenció Social (SBAS)	23
L'acció dels serveis socials davant la manca d'autonomia	26
Servei de valoració de la discapacitat (CAD)	27
Servei de valoració de la dependència (SEVAD)	27
Recursos per atendre les situacions de dependència i les situacions de discapacitat	29
L'acció dels serveis socials davant les necessitats materials i instrumentals	32
L'atenció a les persones amb mancances materials	32
L'atenció a les persones amb dificultats per a la inserció educativa	35
L'atenció a les persones amb dificultats d'inserció laboral	36
L'acció dels serveis socials davant les necessitats relacionals	37
L'atenció a les necessitats relacionals en l'àmbit familiar	37
L'atenció a les necessitats relacionals en l'àmbit comunitari	41
7. El 2017 en quinze punts	47

FEM MEMÒRIA

La memòria anual és el document a partir del qual el Consorci d'Acció Social de la Garrotxa rendeix comptes de totes aquelles accions que s'han dut a terme per donar resposta a les necessitats socials de la comarca així com els recursos que s'hi han destinat i els que seran necessaris més endavant.

La primera part de la memòria recull dades sociodemogràfiques de la comarca i ens ofereix una radiografia de l'estructura de la població. La segueix una definició molt concreta de la comarca, extreta de l'informe "La Cohesió Social a la Garrotxa, realitats i reptes de futur" que parteix de deu trets distintius que ens dibuixen un retrat socioeconòmic de la comarca.

A partir d'aquí comença el bloc de dades que identifiquen necessitats socials i que per tant, ens ajuda a saber quina és la nostra població diana i quines són les necessitats a les quals hem de donar resposta.

Segueix la part més extensa de la memòria: les accions dutes a terme durant l'any; que s'organitzen segons l'esquema plantejat en el Pla estratègic de serveis socials de Catalunya:

- Necessitats socials per manca d'autonomia
- Necessitats materials i instrumentals
- Necessitats socials en l'àmbit relacional

Aquesta és l'estructura que segueix el Consorci per donar resposta a les necessitats detectades a través de les accions que s'emmarquen en cada un dels serveis. Conèixer la necessitat de la persona és indispensable per vincular-hi les accions i els objectius.

Posar la persona en el centre de l'atenció és el nostre model i suposa canviar maneres de treballar i de relacionar-nos amb les persones ateses, ja que sobre aquestes pivota el poder de decisió. A la vegada, cal cercar eines o instruments que ens ajudin a conèixer a la persona i a entendre què és el que li proporciona benestar o malestar.

Acabem el document exposant les idees destacades d'aquest any: el 2017 en quinze punts.

ANALITZEM LA COMARCA

Dades generals de la població

La població de la comarca de la Garrotxa, segons dades oficials a 31 de desembre de 2017, és de **56.184 persones**. Això suposa un creixement de 185 persones respecte l'any passat. És un creixement discret que recupera la dinàmica creixent dels últims deu anys després del lleu decreixement del 2016.

Pel que fa a la població per **gènere** la població femenina supera la masculina sobretot en les franges de més de 65 anys i especialment a partir dels 85 en què el nombre de dones pràcticament dobla el dels homes.

Seguint amb les dades generals de població i per fer-nos un retrat socioeconòmic de la comarca ens centrarem ara en deu característiques que ens definiran la Garrotxa a través de la seva població; deu trets distintius extrets de l'informe que la Taula de Cohesió de la Garrotxa⁽¹⁾ va encarregar a la Universitat de Girona, –“La Cohesió Social a la Garrotxa: realitats i reptes de futur”–. En alguns dels punts ens hem pres la llibertat d'ampliar la informació per facilitar la lectura i interpretació de les dades.

1. En primer lloc, des d'un punt de vista estrictament demogràfic, tenim una **comarca relativament poc poblada** (el 7,4% de la població de la província de Girona) i que es caracteritza per unes dinàmiques de creixement (22%) semblants a les catalanes (20,1%) però sensiblement inferiors al seu entorn gironí (28%). Es tracta, per tant, d'una comarca que ha evitat tant l'estancament com l'explosió demogràfica.

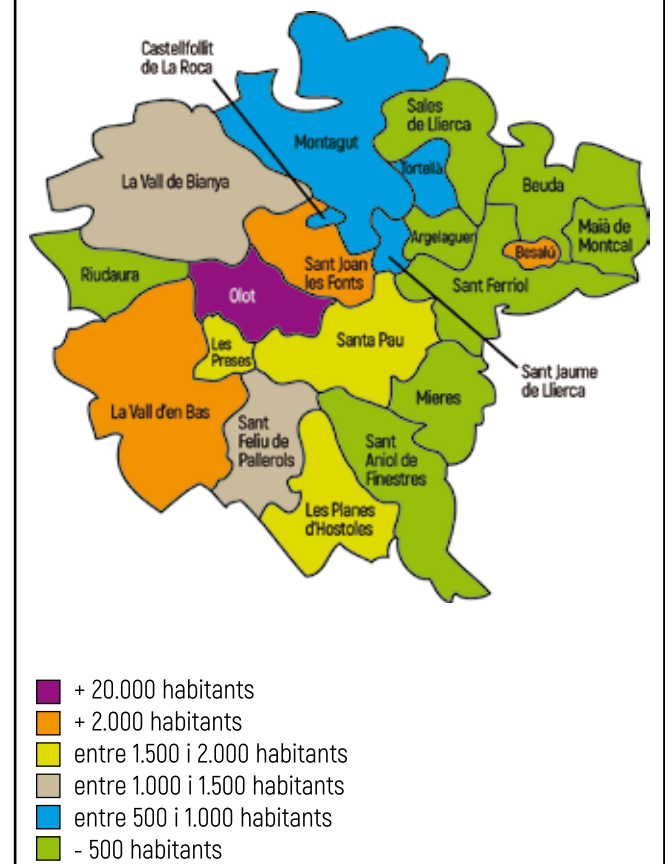
Evolució de la població. Garrotxa.
Per gènere, 2012-2017

Any	Població	Homes	Dones
2012	55.855	27.916	27.939
2013	56.106	28.022	28.084
2014	56.036	27.948	28.088
2015	56.063	27.890	28.173
2016	55.999	27.895	28.104
2017	56.184	27.968	28.216

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Institut d'Estadística de Catalunya (IdESCAT)

⁽¹⁾ La Taula de Cohesió Social de la Garrotxa està formada per: Salut Pública de Girona Nord, Càritas Garrotxa, Creu Roja Garrotxa, Mans per la solidaritat, DINÀMIG (Agència d'Innovació i Desenvolupament de la Garrotxa), IME (Institut Municipal d'Educació i Joventut d'Olot), DipSalut, Oficina d'Habitatge d'Olot i Consorci d'Acció Social de la Garrotxa).

Distribució poblacional dels municipis de la comarca de la Garrotxa

Font: Elaboració pròpia sobre la base de les dades d'Idescat

2. En segon lloc, aquestes dinàmiques s'han mantingut equilibrades gràcies a un saldo migratori positiu ja que a la Garrotxa les taxes de natalitat són més baixes que a la resta de Catalunya, mentre que les de mortalitat són més altes. Ens trobem, doncs, amb una **comarca equilibrada demogràficament**, però amb una tendència endògena -compensada per la immigració- a la pèrdua de població.

3. En tercer lloc, a la Garrotxa aquest equilibri demogràfic **es distribueix territorialment de manera molt desequilibrada**: a la comarca hi ha 21 municipis, però Olot concentra el 60,86% de la població (34.194 dels 56.184 habitants de la comarca).

- Municipis més poblats

Olot, la Vall d'en Bas, Sant Joan les Fonts i Besalú.

- Municipis més envellits

Les Planes d'Hostoles, Castellfollit de la Roca, Sant Jaume de Llierca, Sant Joan les Fonts.

- Municipis més juvenils

Beuda, Sant Ferriol, Riudaura i les Preses.

- Municipis amb més població estrangera

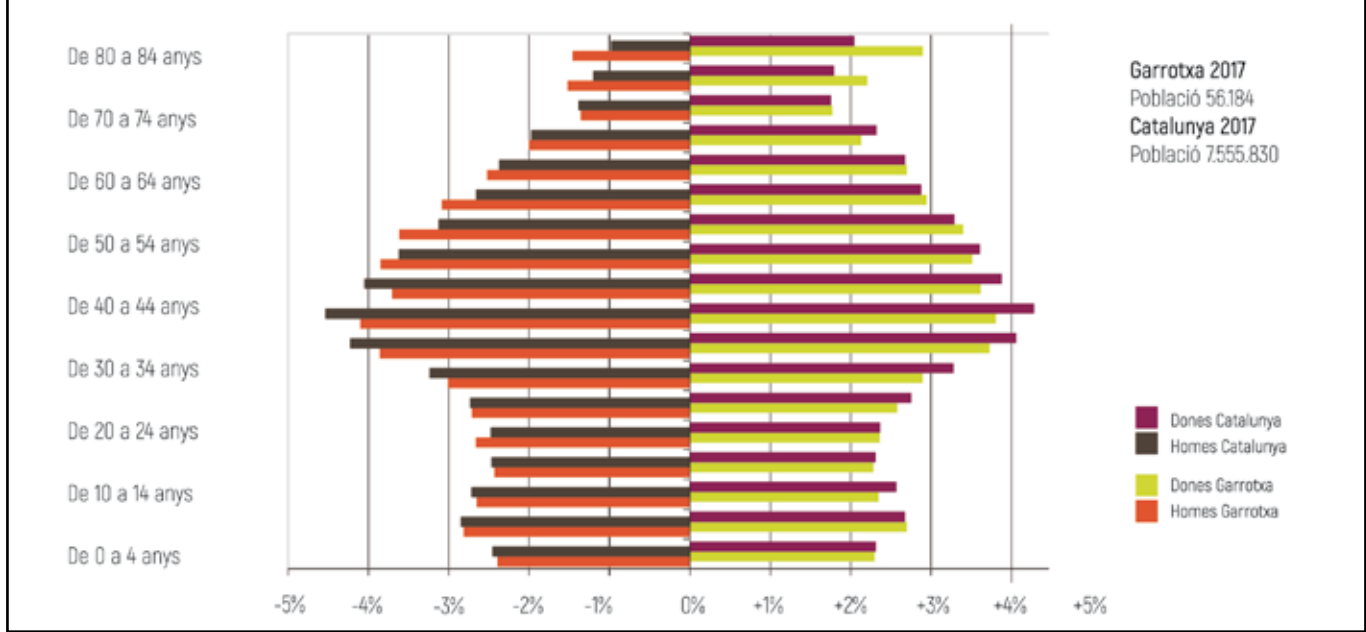
Sales de Llierca, Olot, Beuda, Maïà de Montcal i Sant Ferriol.

	Municipi	2017	0-14	15-64	+65	Estrangers	(%)
	Argelaguer	423	12,3%	68,1%	19,6%	15	3,5%
	Besalú	2.443	16,2%	60,2%	23,7%	252	10,3%
	Beuda	181	18,8%	65,7%	15,5%	30	16,6%
	Castellfollit de la Roca	951	14,2%	60,0%	25,8%	90	9,5%
	Maià de Montcal	409	14,2%	62,3%	23,5%	52	12,7%
	Mieres	318	11,9%	64,8%	23,3%	23	7,2%
	Montagut i Oix	919	14,1%	65,6%	20,2%	65	7,1%
	Olot	34.194	15,2%	65,1%	19,7%	6.165	18,0%
	Les Planes d'Hostoles	1.629	13,1%	58,5%	28,4%	147	9,0%
	Les Preses	1.764	17,1%	64,9%	18,0%	44	2,5%
	Riudaura	475	17,7%	62,5%	19,8%	15	3,2%
	Sales de Llierca	147	15,6%	72,1%	12,2%	27	18,4%
	Sant Aniol de Finestres	363	16,3%	64,2%	19,6%	32	8,8%
	Sant Feliu de Pallerols	1.342	16,1%	61,9%	22,0%	117	8,7%
	Sant Ferriol	228	18,4%	65,8%	15,8%	25	11,0%
	Sant Jaume de Llierca	852	13,8%	61,5%	24,6%	93	10,9%
	Sant Joan les Fonts	2.931	14,0%	61,8%	24,3%	239	8,2%
	Santa Pau	1.549	13,5%	64,9%	21,6%	38	2,5%
	Tortellà	783	14,3%	63,2%	22,5%	51	6,5%
	La Vall d'en Bas	3.018	16,8%	63,7%	19,6%	67	2,2%
	La Vall de Bianya	1.265	16,4%	65,8%	17,8%	43	3,4%
	Garrotxa	56.184	15,2%	64,2%	20,6%	7.630	13,6%

Font: Elaboració pròpia sobre la base de les dades d'Idescat

Piràmide de població. Garrotxa i Catalunya, 2017

Font: Elaboració pròpia sobre la base de dades d'Idescat

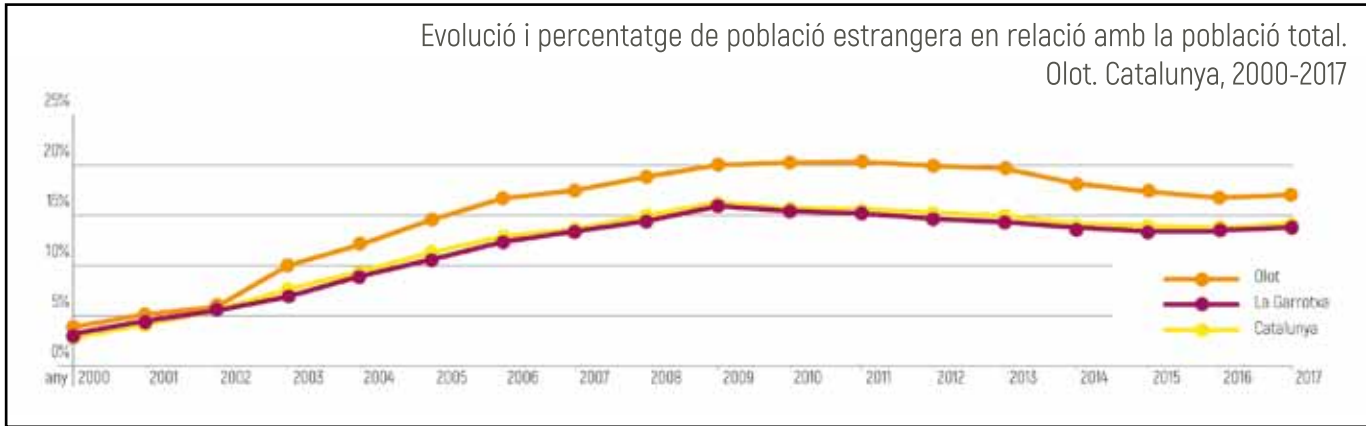
4. En quart lloc, **les taxes d'envelliment i sobreenvelliment són especialment significatives a la comarca**. La diferència és notable en comparació amb les dades catalanes (un 3,02% de la població catalana supera els 85 anys, mentre que a la Garrotxa s'enfila fins al 4,3%), però especialment significativa al comparar-la amb un entorn gironí que durant la darrera dècada s'ha rejuenit. Un 20,6% de la població té més de 65 anys.

5. En cinquè lloc, en combinar les dades d'envelliment amb les estructures familiars **destaca la importància de les persones grans que viuen soles**. Hi ha 2.952 persones de més de 65 anys a la Garrotxa que viuen soles (32% de les persones de més de 65 anys) i 1.023 persones de més de 85 (701 d'elles a Olot). Aquesta situació ofereix condicions de vulnerabilitat i risc d'exclusió social, de manera que és un tret a considerar especialment a la comarca de la Garrotxa i és per això que ens hi detindrem més endavant.

6. En sisè lloc, la comarca combina un alt percentatge de persones que hi han nascut amb **l'arribada de població estrangera** de manera intensa durant la darrera dècada, especialment a la ciutat d'Olot. Les xifres finals són similars al conjunt de Catalunya, tot i que inferiors a la província de Girona. El que destaca de la immigració a la Garrotxa és la seva heterogeneïtat, de manera que no pot ser considerada com un col·lectiu homogeni.

Durant el 2017 a Olot **han arribat 1.737 persones i n'han marxat 1.187**. Pel que fa a les altes noves del padró municipal 783 són de persones espanyoles i 954 de persones estrangeres. Gairebé un 33% de les noves altes de persones estrangeres són de països llatinoamericans. Pel que fa a les baixes 746 són de persones espanyoles i 411 de persones estrangeres.

Població estrangera	
Olot	6.165 (18%)
Comarca (sense Olot)	1.465 (6,6%)
Total	7.630 (13,6%)

Font: Elaboració pròpia sobre la base de les dades d'Idescat

7. En setè lloc, malgrat que el pes econòmic i laboral del sector serveis representa gairebé la meitat de l'economia de la comarca, la Garrotxa -en termes comparatius- destaca per la importància de la **indústria (46,4%% davant del 35% català)**. Aquesta peculiar estructura econòmica ha ofert resistències davant la crisi, però també algunes dificultats vinculades, per exemple, a la baixa qualificació professional de bona part de les indústries presents al territori.

8. En vuitè lloc, com a derivada del punt anterior, **la situació laboral** (en termes de taxa d'atur) **és millor a la Garrotxa que al conjunt de Catalunya**: una taxa d'atur del 7,78% (12,63% a Catalunya). En tot cas, com succeeix de manera generalitzada, **les dificultats en el mercat laboral afecten de manera especial les persones d'entre 55 i 60 anys** i el col·lectiu de persones immigrades (tot i que en aquest segon grup la taxa s'ha reduït, arribant a un 15% l'últim període de 2017).

9. En novè lloc, **la situació de polarització social a la comarca assoleix nivells similars als del conjunt de Catalunya**. Cada vegada la població pobra és més pobra i la rica més rica.

10. Finalment, en desè lloc, cal destacar que **les dades d'educació de la comarca són sensiblement millors que al conjunt de Catalunya en l'etapa de 0-3**, però s'han acabat equiparant amb el percentatge de nens/es que superen l'educació obligatòria. Ho hem constatat tant en les taxes d'escolarització 0-3 (que arriben al 47,6% mentre que a Catalunya es troben en el 35,7%) i en el fet que les diferències en el percentatge de nens/es que superen l'educació obligatòria s'ha acabat equiparant (del 84% el 2014 al 87,7% el 2016 a la Garrotxa i del 66,6% el 2014 al 87,7% el 2016 a Catalunya)

Partint del retrat de la Garrotxa, i si interpretem la cohesió social com aquell estadi en el qual les persones disposen d'unes condicions de vida digna que els permeten perseguir en llibertat els seus propis projectes vitals, podem concloure que la cohesió social es veu afectada per l'existència d'exclusió social, terme que, agafant-nos a la definició de Quim Brugué (Brugué, 2016) definim a partir d'una triple dimensió:

- En primer lloc, **l'exclusió com a situació de persones i/o col·lectius** que pateixen dèficits tant materials com formatius, administratius, relacionals o d'altre tipus. Aquestes situacions no els permeten assolir els mínims de vida digna i, a més de mostrar-se com una realitat complexa i polièdrica, es caracteritza també, cada cop més, per la cronicitat de les situacions. Davant les situacions d'exclusió, les respostes assistencials defineixen el contingut de les polítiques de cohesió.

- En segon lloc, **l'exclusió com a risc**; és a dir, l'exclusió definida com aquelles condicions de fragilitat que fan més o menys vulnerables un conjunt de persones i/o col·lectius que, sense haver travessat encara la frontera que els situa en l'exclusió, conviuen amb el perill de caure-hi. També hi ha graus diversos de vulnerabilitat, però tots tindrien en comú que reclamen **polítiques de cohesió de caràcter preventiu** i adreçades, sobretot, a aspectes immaterials i relacionals.

- Finalment, la idea d'**exclusió com a procés** ens permet entendre que l'exclusió és el resultat de dinàmiques de desenvolupament (econòmiques, urbanístiques, etc.) que poden tendir a deixar més o menys gent endarrere. Aquestes són productores d'exclusió i, per tant, intervenir-hi (amb polítiques de caràcter estratègic) permetria incidir en les causes que l'afavoreixen.

El Consorci d'Acció Social de la Garrotxa treballa per millorar la qualitat de vida de totes les persones i col·lectius que es troben en qualsevol de les tres dimensions, però, especialment per a les que es troben en risc o en situació d'exclusió i que, per tant, tenen una situació més fràgil i vulnerable.

Dades que identifiquen necessitats socials

Centrant-nos una mica més en la població diana de la nostra atenció, aquest apartat recull les dades que ens parlen de les persones i col·lectius que mencionàvem anteriorment: totes aquelles persones que pel motiu que sigui estan excloses o en risc d'exclusió.

Un d'aquests col·lectius són les persones grans (tal com apuntàvem en els deu trets inicials) però no hi posem atenció pel sol fet de ser persones grans sinó perquè crida l'atenció que a la Garrotxa hi hagi 3.975 persones (+ 140 respecte l'any anterior) persones més grans de 65 anys que viuen soles, de les quals 1.023 (+ 48) són majors de 85 anys. En termes relatius, les dades són ben eloqüents: **1 de cada 4 persones més grans de 65 anys viu sola**, una xifra que s'enfila al 42% entre les persones majors de 85 anys.

Llars unipersonals per sexe i edat. Municipis Garrotxa, 2017

Persones que viuen soles	+ 65 anys				+ 85 anys			
	Homes	Dones	Total	%	Homes	Dones	Total	%
Argelaguer	14	14	28	45,9	1	3	4	18,2
Besalú	45	95	140	30,7	8	30	38	31,1
Beuda	3	2	5	18,5	0	0	0	0,0
Castellfollit de la Roca	23	51	74	38,1	8	24	32	62,7
Maià de Montcal	11	12	23	27,7	2	3	5	38,5
Mieres	6	12	18	28,1	1	7	8	80,0
Montagut i Oix	19	13	32	22,4	1	4	5	11,6
Olot	506	1.368	1.874	35,8	136	565	701	46,9
Les Planes d'Hostoles	31	60	91	24,4	11	21	32	36,0
Les Preses	23	58	81	29,9	2	20	22	46,8
Riudaura	9	12	21	28,4	1	5	6	30,0
Sales de Llierca	1	0	1	6,3	0	0	0	0,0
Sant Feliu de Pallerols	17	52	69	28,5	1	17	18	34,0
Sant Ferriol	4	3	7	22,6	2	1	3	60,0
Sant Jaume de Llierca	14	41	55	34,4	4	19	23	46,0
Sant Aniol de Finestres	8	8	16	28,1	2	2	4	28,6
Santa Pau	22	32	54	19,4	2	10	12	21,1
Sant Joan les Fonts	55	95	150	26,6	12	32	44	29,9
Tortellà	17	23	40	28,2	2	10	12	35,3
La Vall d'en Bas	45	81	126	27,8	8	37	45	32,8
La Vall de Bianya	18	29	47	25,1	1	8	9	23,7
Garrotxa	891	2061	2.952	32,4	205	818	1023	41,8

Font: Elaboració pròpia sobre la base de les dades d'Idescat

La **problemàtica de l'habitatge**, una de les més crues dels últims anys, també és un termòmetre detector de necessitats socials. I en relació a aquest tema volem fer referència a un concepte: **infrahabitatge**.

Segons *Scripta Nova* (Revista Electrònica de Geografia i Ciències Socials) el problema d'**infrahabitatge** el trobem en habitatges que, per la seva antiguitat i deteriorament, per la seva construcció deficient o per una degradació dels espais col·lectius dels edificis, presenten un alt nivell d'inadequació física i social. En general, han estat vinculats des del seu origen a l'acolliment de les diverses onades migratòries però actualment les situacions d'infrahabitatge afecten també altres col·lectius com la gent gran amb pocs recursos econò-

mics i sectors socials que es troben en situacions límit.

Es poden analitzar els efectes socials derivats de l'existència de l'infrahabitatge a partir de:

- Les "situacions d'infrahabitatge": permanència de les males condicions originals o patologies constructives posteriors que afecten a determinats barris.

- Els "processos d'infrahabitatge": degradació dels habitatges, edificacions i entorns urbans, amb riscos d'exclusió social i urbana de la immigració i la pobresa.

L'infrahabitatge és un dels temes que estudiarà l'Ajuntament d'Olot durant aquest 2018.

Atur registrat. Olot i Garrotxa, 2017

L'atur registrat	Taxa d'atur %	Persones aturades
Argelaguer	12,24	22
Besalú	4,59	56
Beuda	14,55	6
Castellfollit de la Roca	8,60	33
Maia de Montcal	8,48	16
Mieres	8,33	14
Montagut i Dix	6,94	36
Olot	8,50	1.392
Les Planes d'Hostoles	9,26	67
Les Preses	5,25	46
Riudaura	4,37	9
Sales de Llierca	17,86	9
Sant Aniol de Finestres	7,91	12
Sant Feliu de Pallerols	7,38	39
Sant Ferriol	10,96	9
Sant Jaume de Llierca	8,49	28
Santa Pau	6,18	45
Sant Joan les Fonts	5,53	84
Tortellà	7,74	25
La Vall d'en Bas	5,36	71
La Vall de Bianya	5,94	28
Garrotxa	7,78	2.118

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Observatori del treball i model productiu. Desembre 2017

És oportú completar aquesta introducció de realitat comarcal amb les **xifres de l'atur**. La feina, a banda de proporcionar un salari que hauria de permetre satisfer les necessitats bàsiques, és el mecanisme que, en el nostre sistema de benestar, garanteix el dret de la ciutadania a rebre determinades prestacions socials i econòmiques. És per això que les xifres de l'atur són tan importants a curt termini, però també per les conseqüències que comporten, a mitjà i a llarg termini.

Tot i que durant aquest 2017 han seguit millorant respecte de l'any anterior, encara hi ha persones amb un camí molt difícil per incloure's en el món laboral amb tot el que això suposa per a la seva autonomia i desenvolupament. L'anàlisi de les dades de l'atur registrat mostren com la tendència comarcal és clarament positiva, ja que entre el 2013 i el 2017 l'atur s'ha reduït en 1.311 persones, i actualment afecta 2.118 persones.

La taxa d'atur també ha experimentat una millora durant el 2017. S'ha reduït de 13,28% al 2013 a 7,78% aquest 2017. La taxa garrotxina es troba molt per sota de la catalana que tot i que s'ha reduït encara és del 12,6%.

Les dades de l'informe "El mercat de treball a la Garrotxa" de l'Ajuntament d'Olot mostren que d'aquestes 2.118 persones:

- L'atur afecta més les dones (53,9%) que els homes.
- Les franges d'edat més elevades són les que tenen percentatges més alts d'atur, especialment a partir dels 50 anys. Representen un 50% de les persones aturades.
- El 31% de les persones desocupades fa menys de tres mesos que busquen una feina però destaca també, a l'extrem oposat, un 27,2% de persones que fa més de 2 anys que en busca.
- La incidència de l'atur afecta de manera important la població estrangera tot i que ha disminuït notablement el percentatge i han passat de ser el 22,4% de la població en atur a ser el 15% aquest 2017.

Malgrat les millores substancials en les dades d'ocupació, no es pot oblidar que les característiques i les condicions del mercat laboral actual han empitjorat, per la qual cosa, tot i l'accés al mercat de treball, això no permet a una part important de la població viure amb les condicions mínimes exigibles. Això implica que famílies en què un dels membres treballa tinguin dificultats per assumir les despeses bàsiques de la llar: habitatge, subministraments, alimentació, despeses derivades de l'educació dels fills, etc.

Població d'avançada edat que viu sola, problemes d'habitatge, pensions que no permeten a les persones arribar a cobrir les necessitats bàsiques i població amb un atur cronificat i amb molt poques possibilitats d'inserció al món laboral. No és casualitat doncs, que les problemàtiques més ateses des de serveis socials durant aquest 2017 siguin, per aquest ordre, les relacionades amb gent gran (autonomia i dependència), les problemàtiques econòmiques i en tercer lloc, les problemàtiques laborals.

ELEMENTS DE L'ENTORN QUE ENS HAN AFECTAT

Les dades sociodemogràfiques de la comarca ens donen una visió global de la seva situació i suposen una eina molt útil per avaluar-ne les necessitats però hi ha altres aspectes que han tingut lloc al llarg d'aquest any i que han afectat, d'una manera o altra, l'activitat del Consorci.

EN L'ÀMBIT INTERNACIONAL

- Les dades d'ACNUR (Alt Comissionat de les Nacions Unides per als Refugiats) apunten que gairebé setanta milions de persones han hagut d'abandonar les seves llars a causa dels conflictes, violència i persecució.

- La demanda de sol·licituds d'asil ha augmentat a Espanya de manera considerable, tot i això, Espanya ha acollit només un 13% de la xifra compromesa.

CONTEXT POLÍTIC (CATALUNYA I ESPANYA)

- La situació de confrontació entre el Govern català i espanyol suposa que hi ha temes aturats: lleis, propostes... L'aplicació de l'article 155 ha alentit alguns pagaments.

- S'ha notat un augment del temps de gestió en les tramitacions de recursos que depenen de la Generalitat de Catalunya: PNC, ajudes d'habitatge, PUAD, RGC, etc.

EN REFERÈNCIA A TEMES LEGISLATIUS I NORMATIVES

- La Renda garantida de ciutadania, reivindicada des de fa molts anys s'ha aprovat durant aquest 2017. Però els criteris no donen resposta a les necessitats, la implementació és molt lenta i no s'estan resolent les noves sol·licituds.

- L'aprovació del Pla de ciutadania i de les migracions 2017/2020.

- Llei 24/2015 contra la pobresa energètica i aplicació del Bo Social. El Bo Social és una tarifa social que implica un descompte en la factura electrònica.

- Decret 150/2017, de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu.

- Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, Llei 3/2015, d'11 de març, de mesures fiscals, financeres i administratives, obligació d'inscriure en el Registre Públic de Contractes les dades bàsiques dels contractes adjudicats i que estiguin subjectes a la legislació de contractes del sector públic i també, si escau, les modificacions, les pròrrogues, les variacions de terminis o de preus, l'import final i l'extinció.

- Obligació de publicar els convenis i els encàrrecs de gestió, en el Registre de convenis EXI.

- Auditoria externa de subvencions des de Dipsalut.

- Aplicació del nou sistema de la gestió de l'IVA (subministrament immediat d'Informació) en algunes empreses proveïdores.

EN L'ÀMBIT MUNICIPAL

- El trencament del pacte de govern a l'Ajuntament d'Olot ha provocat canvis en regidories (cooperació, barris, participació).

EN RELACIÓ A L'HABITATGE

- Segueix havent-hi una manca d'habitatges de lloguer assequible.

- Hi ha problemes d'accés a pisos de lloguer per origen i classe social.

- Les immobiliàries tenen uns criteris de lloguer molt excloents (contracte fix, sou mínim de 1.300€...).

- El preu del lloguer a Olot (segons l'estudi de la Cambra de la Propietat) torna a assolir els 400€ (no passava des del 2010-2011).

EN L'ÀMBIT LABORAL

- Segons l'Estudi de Mercat del Treball de la Garrotxa el salari mitjà és de 1.200€ i el 20% de contractes són temporals.

- La precarietat laboral es reflexa en contractes temporals, contractes a temps parcial, falsos autònoms, economia submergida... sobretot en empreses càrriques i hostaleria.

- Augmenten les dificultats d'accés al mercat laboral sobretot per a les persones de més de 55 anys, amb baixa formació i/o amb domini de la llengua poc fluït.

EMPOBRIMENT DE LA POBLACIÓ

- Amb la mitjana salarial establerta als 1.200€ i l'augment del lloguer de l'habitatge, la població en general s'ha anat empobrint.

- Augmenta el perfil de persones que tot i tenir una feina no arriben a final de mes.

- Hi ha una manca d'ajudes escolars per a l'alumnat d'ensenyament obligatori (pagament de sortides, xandalls, materials...).

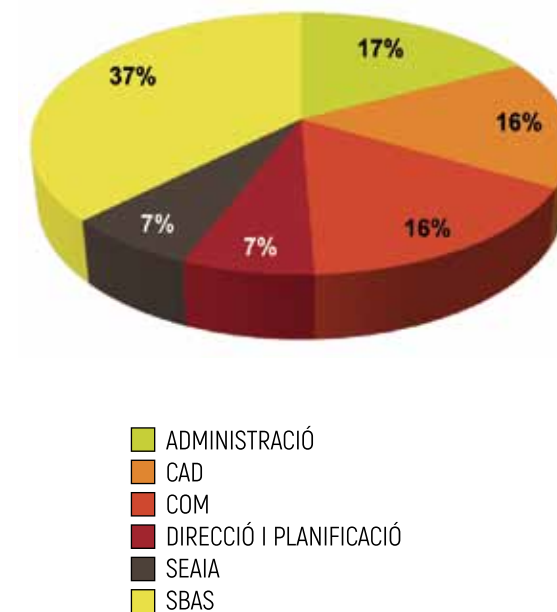
QUI I COM SOM

Presentació

El CASG és una entitat pública formada per l'Ajuntament d'Olot i el Consell Comarcal de la Garrotxa que es va crear l'any 1997. El CASG és l'entitat encarregada de la gestió dels serveis socials bàsics i d'alguns d'especialitzats, així com també dels serveis d'atenció a la comunitat. A la seva missió, el CASG es defineix com:

Una entitat pública, dinàmica, innovadora i compromesa, formada per un equip de professionals que treballa bàsicament a la Garrotxa, gestionant i facilitant els serveis necessaris a les persones i a la comunitat per millorar el benestar i contribuir a la cohesió social.

Plantilla, per serveis.
Consorti d'Acció Social de la Garrotxa, 2017

Font: Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

- ADM: Serveis Generals i Administració
- CAD/SEVAD: Serveis de Valoració de la Dependència i la Discapacitat
- COM: Serveis d'Atenció a la Comunitat
- DIR: Direcció i Planificació
- EAIA: Servei d'Atenció a la Infància, Adolescència i Famílies.
- SBAS: Serveis Bàsics d'Atenció Social (promoció social, infància i família, autonomia)

L'equip humà

Aquest 2017 la plantilla del CASG ha estat formada per 75 professionals que acumulen varietat de disciplines fet que enriqueix la tasca que es fa des del Consorci perquè integra mirades, enfocaments i competències diferents a l'hora d'abordar les situacions de necessitat social de la població de la Garrotxa des d'una perspectiva integral.

El Consorci fomenta la formació incloent en el seu Pla estratègic el Pla de formació i desenvolupament dels equips i de les persones. Dins d'aquest marc, l'any 2017 ha ofert les següents formacions per a tot el personal:

- Seguretat informàtica.
- Càpsula de 59 minuts.
- Taller de funcionament del GESS.
- Curs d'Atenció a la diversitat sexual i de gènere.
- Curs de formació en estrangeria.
- Jornada corporativa "Desenvolupament professional" a càrrec de Pep Marí.

A més, s'han ofert cursos relacionats amb higiene postural, salut, diversitat religiosa, notificació electrònica, laboratori de veïnatge i pla d'igualtat.

Aquestes formacions han suposat un total de 3.462 hores.

Aspectes transversals

Volem destacar aquelles actuacions que són transversals a tota la institució i que tenen un fort caràcter intern, però que vetllen per la qualitat i millora contínua dels serveis:

- La **Llei de transparència**: disposem d'una comissió que vetlla pel desplegament de les actuacions per complir la Llei.
- L'**administració electrònica**: la Comissió d'Administració electrònica s'ha reunit quatre vegades per fer el seguiment de l'execució del Full de ruta per a la implementació de l'Administració electrònica. Els objectius del full de ruta acomplerts aquest 2017 han estat:
 - Actualització de la normativa d'administració electrònica i del Model de gestió de documents electrònics a través d'una subvenció de l'OSIC i en col·laboració amb AGTIC CONSULTING S.L.
 - Elaboració de les polítiques de gestió documental, seguretat, signatura electrònica i el catàleg de dades interoperables.

- S'han implantat, i format el personal en les eines de la notificació electrònica, de digitalització segura, impressió segura, validació de signatures electròniques i de signatura biomètrica.

- En **igualtat de gènere**: la Comissió d'Igualtat ha fet la diagnosi i ha elaborat el Pla. Aquest Pla d'igualtat neix del compromís de l'ens amb les polítiques de gènere i amb el propòsit de promoure la igualtat d'oportunitats entre totes les persones de la plantilla així com amb el fet de contribuir a la sensibilització i transformació social, necessària per aconseguir una societat més justa entre dones i homes. El Pla prioritza cinc àmbits d'actuació: cultura i gestió organitzativa; formació continua; conciliació de la vida, familiar, personal i laboral; llenguatge i comunicació inclusiva; salut laboral; i prevenció de l'assetjament sexual o per raó de sexe. Inclou 28 actuacions i s'ha aprovat aquest desembre per posar-lo en marxa a partir del gener del 2018.

- La Comissió d'**accessibilitat** creada l'any passat ha estat treballant en l'anàlisi de l'edifici de Can Castellanes a través d'un qüestionari que han respost les persones ateses al servei de valoració de la discapacitat, amb l'objectiu de detectar barreres que afecten diferents tipus de capacitats. A més, durant el 2017, s'han dut a terme 6 reunions de la Comissió d'accessibilitat i, recollint aportacions de les enquestes, s'han proposat diferents actuacions per facilitar l'accessibilitat a l'entorn de l'edifici, a l'exterior i a dins.

- En el marc de treball de cartera de serveis del Consorci ens hem centrat en el procés de millora dels serveis socioeducatius de lleure i hem iniciat la definició del programa de suport a barris i municipis. També ha sigut un any per començar a definir la part interna del SISA (Servei Integral de Suport a l'Associacionisme). Continuem definint el model d'intervenció centrat en la persona, des dels diferents àmbits de treball.

- En relació als canals de comunicació i difusió del Consorci comptem amb la pàgina web (www.casg.cat) com a espai principal i el Facebook del Consorci que ens fa presents a les xarxes socials. Pel que fa als mitjans de comunicació, durant aquest 2017 hem seguit presents de manera mensual a la ràdio municipal a través del programa *En Acció*.

Treball en xarxa

Les taules de coordinació són instruments de governança local on diversos agents es coordinen per donar resposta de manera conjunta a les necessitats socials que afecten la ciutadania i que són definides, també, de manera compartida. La composició de les taules és diversa, en funció de qui-nes són les problemàtiques a les quals es vol donar resposta i els recursos que es mobilitzen.

Des del CASG impulsem diverses taules del territori o hi participem:

TAULA D'ATENCIÓ A LA POBRESA

Objectius:

- Coordinar les actuacions que es fan en l'àmbit de l'atenció a la pobresa a la Garrotxa.
- Conèixer i proposar noves actuacions en relació a la pobresa a la Garrotxa.
- Participar en la comissió tècnica del programa Salut i Crisi de Dipsalut.

Comissions de treball: comissió d'alimentació i necessitats bàsiques, comissió d'ocupació, comissió d'habitatge, comissió d'atenció a la pobresa energètica i comissió d'igualtat d'oportunitats.

GRUP IMPULSOR PIAISS-GARROTXA

Objectiu:

- Seguiment de les comissions de treball del PIAISS-Garrotxa i participació en el consell assessor del PIAISS.

Comissions de treball: comissió d'atenció primària de salut i serveis socials, comissió d'atenció domiciliària, comissió per a la integració de salut mental i de sistemes d'informació integrats.

TAULA D'INFÀNCIA DE LA GARROTXA

Objectius:

- Coordinar els diferents equips, serveis i agents implicats del territori per millorar els programes de participació, prevenció, promoció, detecció i protecció de la infància i l'adolescència de la Garrotxa.
- Participació en la Taula Nacional d'Infància.

Comissions de treball: comissió d'atenció als maltractaments infantils, comissió comarcal de prevenció de les mutilacions genitals femenines i de prevenció dels matrimonis forçats,

comissió PIAISS salut mental infantil, comissió del Pla de salut, escola i comunitat, comissió del Pla d'entorn educatiu.

COMISSIÓ DE SEGUIMENT DEL PROTOCOL DE VIOLÈNCIA MASCLISTA

Objectiu:

- Reunir els agents que atenen persones en situacions de violència per fer el seguiment de les actuacions i promoure el treball en xarxa.

COMISSIÓ ÚNICA DE RECURSOS ASSISTENCIALS PER A GENT GRAN EN SITUACIÓ DE DEPENDÈNCIA

Objectiu:

- Tenir una informació global sobre la situació de les persones que esperen un recurs públic de residència assistida, centre de dia o altres recursos sociosanitaris, i valorar la prioritat d'accés als recursos.

TAULA D'ACOLLIDA

Objectius:

- Coordinar les accions i cercar consens per fer una bona acollida a la ciutadania que arriba als diferents recursos municipals.
- Ser un canal d'informació.

Està formada per: Ajuntament d'Olot, Servei de Català d'Olot-la Garrotxa, Hospital d'Olot i Comarcal de la Garrotxa, Institut Municipal d'Educació, Oficina Atenció al Ciutadà d'Olot, Centre de Formació d'Adults, Càritas, Àrea Bàsica de Salut i el Consorci d'Acció Social de la Garrotxa.

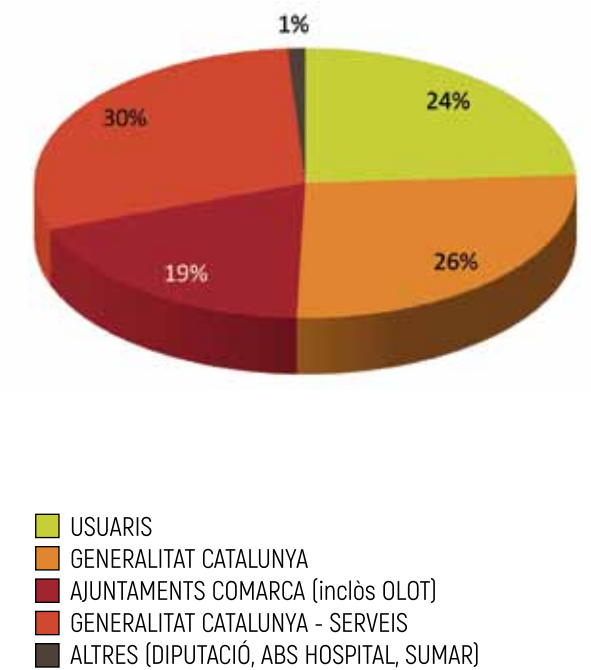

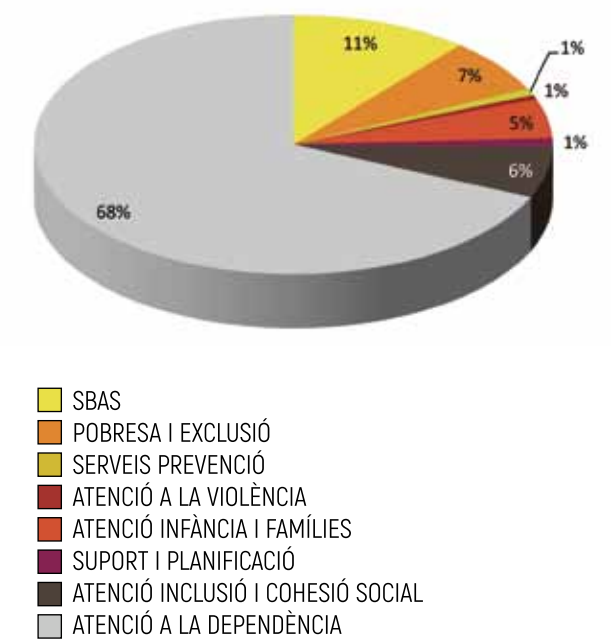
EL PRESSUPOST

Pel que fa al pressupost, podem veure que els ingressos durant aquest exercici han estat de 9.050.610,94 € mentre que les despeses han estat de 9.054.564,87 €. Tant ingressos com despeses han estat lleugerament superiors a les xifres del 2016.

Ingressos.
Consorci d'Acció Social de la Garrotxa, 2017

Despeses.
Consorci d'Acció Social de la Garrotxa, 2017

Font: Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

L'ACCIÓ

El Servei Bàsic d'Atenció Social (SBAS)

Està format per un equip de professionals que tenen l'objectiu d'atendre les necessitats socials més immediates (generals i bàsiques) de les persones, famílies i grups. Aquestes actuacions també contribueixen a la prevenció de les problemàtiques socials i a la reinserció i integració de les persones en situació de risc social o exclusió.

La seva finalitat és potenciar les **capacitats** de les persones, famílies i/o grups per afavorir la seva **autonomia** i la seva **relació amb l'entorn**, des d'una visió integral, per millorar la seva qualitat de vida.

Ofereixen atenció, orientació i assessorament sobre tots els serveis i prestacions als quals es pot accedir, promouen mesures d'inserció social i laboral, i de prevenció i atenció a maltractaments, tramiten les prestacions econòmiques d'urgència social d'àmbit local, i les altres que els són atribuïdes i proposen intervencions socials per transformar la situació.

L'any 2017, el Servei d'Atenció Social Bàsica ha atès **4.350 persones**, que corresponen a **3.688 nuclis de convivència**. Això ha significat que hem atès 132 persones menys que el 2016 tot i que suposen 529 nuclis familiars més.

A banda de les persones ateses directament pel Servei, les intervencions realitzades pel Servei d'Atenció Social Bàsica han beneficiat **6.739 persones**. Si tenim en compte que la població de la Garrotxa és de 56.184 persones, el grau de cobertura de l'atenció social bàsica és d'**11'99% de la població**.

Persones beneficiàries dels serveis bàsics d'atenció social. Garrotxa, 2013-2017

Garrotxa	2013	2014	2015	2016	2017
Total persones beneficiades	 5.028	 6.025	 6.129	 6.574	 6.739
Grau de cobertura	 8,96%	 10,75%	 10,93%	 11,74%	 11,99%

Font: Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

Òbviament, les dades d'atenció per municipis mostren una correspondència entre els municipis més poblats i aquells on s'han atès més persones. El 66,2% de les persones ateses viuen a Olot, i el 33,8% a la resta de municipis de la comarca, una proporció similar al conjunt de la població comarcal.

Municipi	Persones ateses	Persones beneficiàries	Nuclis de convivència	Grau de cobertura
Argelaguer	40	54	42	12,76%
Besalú	196	272	229	10,99%
Beuda	10	13	10	7,18%
Castellfollit de la Roca	136	225	102	23,65%
Les Planes d'Hostoles	163	254	196	15,59%
Les Preses	96	139	75	7,87%
Maià de Montcal	36	51	46	12,46%
Mieres	19	28	16	8,80%
Montagut i Oix	51	68	54	7,39%
Olot	2860	4466	2122	13,06%
Riudaura	17	27	16	5,68%
Sales de Llierca	7	8	5	5,44%
Sant Aniol de Finestres	10	26	20	7,16%
Sant Feliu de Pallerols	69	128	109	9,53%
Sant Ferriol	6	10	15	4,38%
Sant Jaume de Llierca	83	123	70	14,43%
Sant Joan les Fonts	250	377	199	7,48%
Santa Pau	79	116	65	8,04%
Tortellà	47	63	61	11,99%
La Vall de Bianya	43	66	42	5,21%
La Vall d'en Bas	132	225	194	7,45%
Garrotxa	4350	6739	3688	11,99%

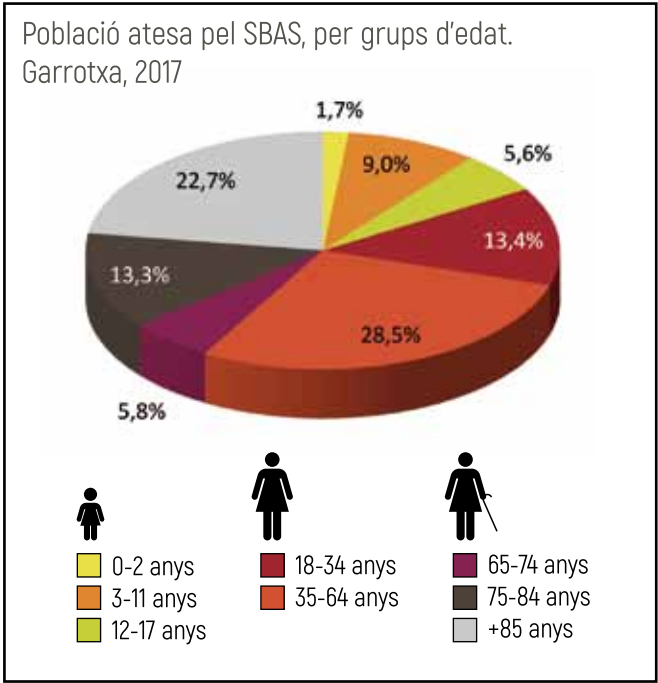
Font: Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

En relació amb el gènere, el 58,13% de les persones ateses a la Garrotxa són dones. Per edats, hi ha un grup que destaca: les persones que tenen entre 65 i 85 anys (41,7%). D'aquestes, un 22,6% són més grans de 85 anys.

Si es correlacionen les dades d'edat i gènere, trobem que les dones grans són les més ateses, especialment en la franja

de les més grans de 85 anys; per la seva vulnerabilitat, són un dels col·lectius d'atenció prioritària.

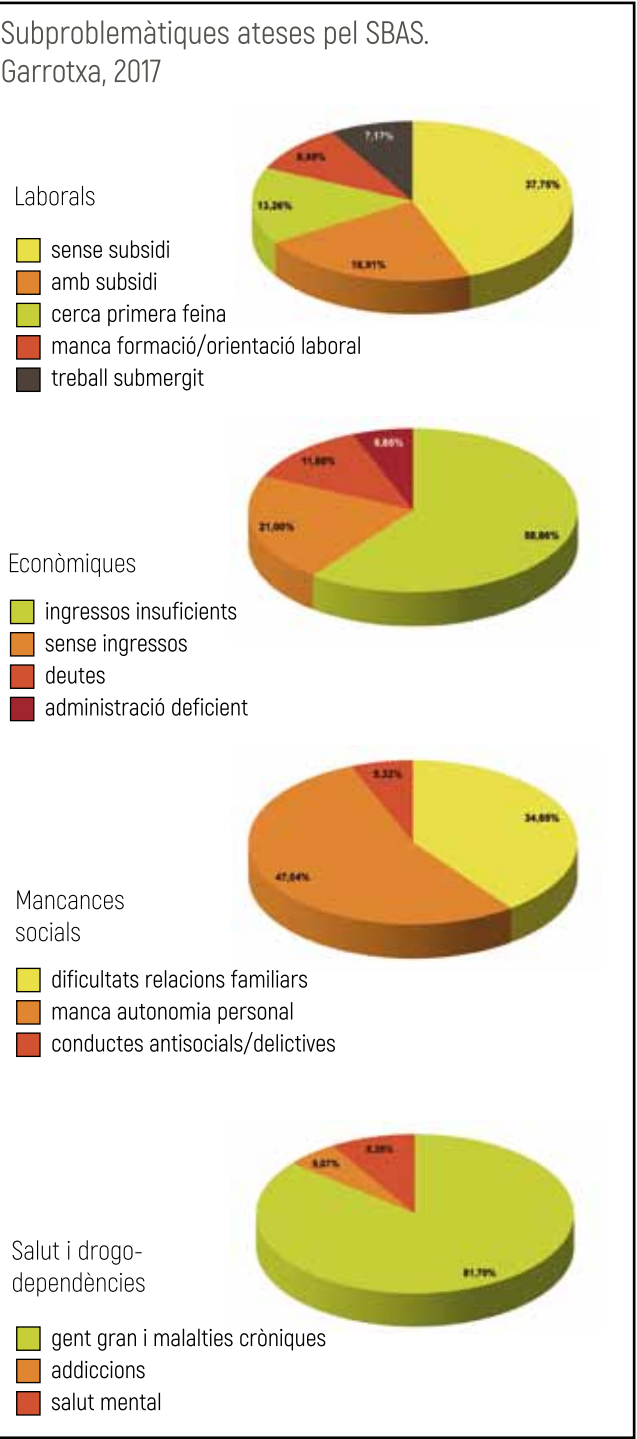
Pel que fa a la tipologia de les llars, el 28,7% de les persones ateses viuen en llars unipersonals, seguides de les famílies nuclears, amb un 18,5%. Per darrere, destaquen les llars formades per una parella (15,10%), les llars monoparentals

(7,64%), amb homes o dones amb fills a càrrec, i les persones adultes amb parentiu que conviuen en una mateixa llar (8,59%).

Respecte a les **problemàtiques ateses**, no s'observen diferències substantives respecte de l'any anterior. Les problemàtiques relacionades amb l'autonomia i la salut són les majoritàries, i també són les que més han augmentat. A continuació destaquen les problemàtiques econòmiques i les laborals.

A continuació presentem les **subproblemàtiques** que s'engloben dins les quatre categories de problemàtiques més ateses, la qual cosa ens permet precisar els perfils atesos de forma majoritària i cercar les actuacions més idònies per a cadascun d'ells.

Principals problemàtiques ateses pel SBAS. Garrotxa, 2017

Problemàtica	Descripció	2015	2016	2017
Altres	Problemes legals d'estrangeria...	2,00%	2,50%	2,95%
Aprenentatge	Dificultats d'aprenentatge escolar, absentisme o inadaptació escolar, analfabetisme...	2,40%	2,40%	2,80%
Discapacitats	Disminució física, psíquica o sensorial, mobilitat reduïda...	6,50%	6,90%	7,30%
Econòmiques	Persones sense ingressos, ingressos insuficients, deutes, administració deficient...	17,50%	18,10%	18,0%
Habitatge	Amuntegament, desnonament, habitatge en condicions deficientes...	4,20%	4,00%	4,09%
Laborals	Persones a l'atur, persones sense formació, treballs esporàdics, inadaptació laboral...	14,80%	14,90%	13,80%
Mancances socials	Aïllament físic, indigència, mendicitat, transeünts, conductes asocials o delictives...	14,00%	11,60%	10,50%
Salut i drogo-dependències	Demències, malaltia crònica, malaltia mental, alcoholisme, consum de drogues, ludopatia...	37,00%	37,80%	38,64%
Sospita de maltractament	Econòmic, maltractament psíquic o físic, abus sexual...	1,80%	1,80%	2,03%

Font: Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

Pel que fa a les **persones grans o amb dependència**, el perfil majoritari és: dona, de nacionalitat espanyola, de més de 85 anys i que viu al domicili, en general en una llar unipersonal.

Del grup de **persones amb dificultats econòmiques** el perfil més comú són nuclis familiars amb ingressos insuficients (59%) seguit d'un 21% que correspon a persones sense ingressos. Finalment un 17% correspon a persones amb deutes i/o administració econòmica deficient.

Del grup de **persones amb problemàtiques laborals** un 58% correspon a persones amb atur (més de la meitat d'elles sense subsidi).

Pel que fa al grup de persones ateses per **mancances socials**, gairebé la meitat és en relació a la manca d'autonomia personal seguit de dificultats en relacions familiars i/o socials.

L'acció dels serveis socials davant la necessitat d'autonomia

Les **situacions de necessitat d'autonomia** inclouen aquelles necessitats vinculades a l'estat en què es troben les persones que, per diferent raons necessiten l'atenció d'altres persones i/o ajuda important per tirar endavant en el seu dia a dia.

Parlem de dos conceptes:

Dependència

És l'estat de caràcter *permanent* en què es troben les persones que per raons derivades de l'edat, la malaltia o la discapacitat, i lligades a la falta o a la pèrdua d'autonomia física, mental, intel·lectual o sensorial, necessiten l'atenció d'una o altres persones o ajudes importants per fer activitats bàsiques de la vida diària o, en el cas de les persones amb discapacitat intel·lectual o malaltia mental, d'altres ajudes per a la seva autonomia personal.

Entenem com *Activitats bàsiques de la vida diària* (ABVD) les tasques més elementals de la persona que li permeten desenvolupar-se amb un mínim d'autonomia i independència, com ara: cura personal, activitats domèstiques bàsiques, mobilitat essencial, reconèixer persones i objectes, orientar-se, entendre i executar ordres o tasques senzilles.

L'accés a les prestacions i/o serveis previstos en la Llei de promoció de l'autonomia i atenció a la dependència s'inicia amb la presentació d'una sol·licitud, la valoració del grau de dependència i l'emissió del programa individual d'atenció (PIA), en el qual es concreta el tipus de recurs públic que s'assigna a la persona sol·licitant.

Discapacitat

És quan la persona té les possibilitats d'integració educativa, laboral o social minvades com a conseqüència d'una deficiència previsiblement permanent, de caràcter congènit o no, en les seves capacitats físiques, psíquiques o sensorials.

Dades de les valoracions segons població i tipus de discapacitat. Garrotxa, 2017

Valoracions Garrotxa	0%	1 a 24%	25 a 49%	50 a 70%	71 a 100%	TOTAL
Argelaguer		1	3			4
Besalú			11	7	3	21
Castellfollit de la Roca		1	5	3		9
Maià de Montcal			7	1		8
Mieres				1	1	2
Montagut i Oix			6	2		8
Olot	1	25	125	89	41	281
Les Planes d'Hostoles			6	8	3	17
Les Preses			2	1	2	5
Riudaura		2	2	1		5
Sant Aniol de Finestres						0
Sant Feliu de Pallerols		1	4		3	8
Sant Ferriol			1			1
Sant Jaume de Llierca				1		1
Sant Joan les Fonts		4	9	8	2	23
Santa Pau			4	4		8
Tortellà	1		2	3	1	7
La Vall d'en Bas		2	9	9	1	21
La Vall de Bianya		2	2	2	4	10
TOTAL	2	38	198	140	61	439

Font: Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

Dades sobre l'accés als recursos de la Llei de dependència. Garrotxa, 2007-2017

	Sol·licituds tramitades	Revisions tramitades	Sol·licituds valorades	Sol·licituds revisades(1)	PIA realitzats	Modificacions PIA
2007	429	1	317	0	0	0
2008	883	11	554	5	417	25
2009	862	88	955	42	776	124
2010	688	175	687	178	657	239
2011	503	281	511	316	487	358
2012	345	221	363	283	441	444
2013	252	147	236	207	162	396
2014	199	121	170	148	104	238
2015	338	120	237	173	147	284
2016	333	193	325	197	178	352
2017	*	*	306	227	343	293
TOTAL	4832	1327	4661	1776	3608	2515

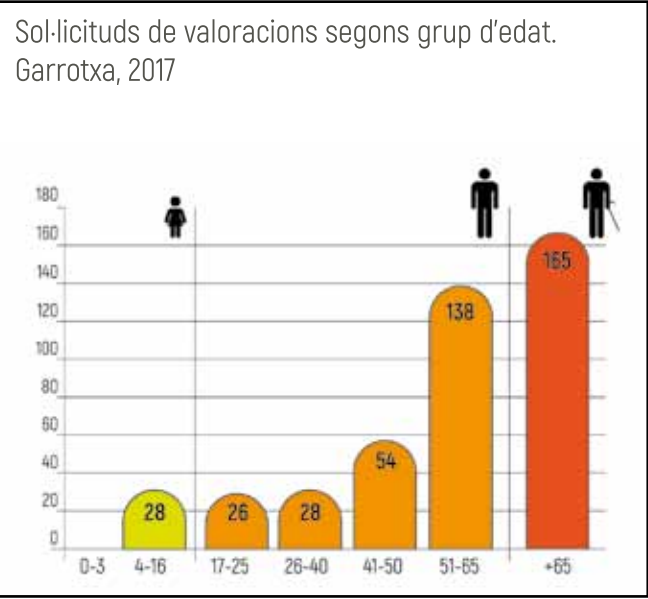
Font: Consorci d'Acció Social de la Garrotxa (1) Inclou les sol·licituds de revisió, de revaloració per canvi d'edat, les revaloracions per provisionalitat i els recursos d'alçada. * En el moment de tancar aquesta memòria no disposem d'aquestes dades.

El CASG gestiona els serveis de valoració de la discapacitat (CAD) i del grau de dependència (SEVAD) de les comarques de la Garrotxa, Ripollès, Pla de l'Estany, Cerdanya gironina i Selva. Les dades que es presenten en aquesta memòria corresponen a la intervenció duta a terme a la comarca de la Garrotxa.

SERVEI DE VALORACIÓ DE LA DISCAPACITAT (CAD)

És un servei de la Direcció General de Protecció Social del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies, que es presta a través dels Centres d'Atenció a la Discapacitat (CAD).

La valoració de la discapacitat d'una persona es realitza a partir d'una petició feta al Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya, d'acord amb el Decret 284/1966, de 23 de juliol, de regulació del sistema català de serveis socials, la valoració del grau de discapacitat

Font: Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

s'efectua mitjançant la intervenció dels equips multidisciplinaris (metge/essa, psicòleg i treballador/a social) de valoració i orientació de persones discapacitades, que deriva en un dictamen professional mitjançant els barems que estableix el Reial Decret 1971 de 1999, de 23 de desembre.

El nombre de **valoracions de discapacitat** durant l'any 2017 ha estat de **439** (18 menys que l'any anterior); un 66% correspon a primeres sol·licituds, mentre que el 34% són revisions.

Pel que fa al gènere de les persones valorades, el 52% són homes, mentre que el 48% són dones. El tipus principal de valoracions realitzades han estat: físiques, amb un 54,2%, mixtes (físiques i psíquiques) 26,1% i psíquiques, 19,7% .

Si ens fixem en la correlació de dades entre els grups d'edat i la patologia valorada, veiem que a partir dels 51 anys es fan principalment valoracions de problemàtiques físiques, mentre que en els grups d'edat de 4 a 25 anys, el principal motiu de la valoració ha estat la problemàtica mental.

La principal classe de discapacitat de la comarca de la Garrotxa és la III, entre 25% i 49% de discapacitat.

El principal perfil de la persona atesa des del CAD és home, de més de 65 anys, amb un grau entre 33% i 44%, amb problemes físics.

S'ha aprovat el **barem de mobilitat** en un 36% de les valoracions realitzades (un 1% menys que l'any anterior). I el barem d'acompanyat, un 33,48% (idèntic any anterior).

SERVEI DE VALORACIÓ DE LA DEPENDÈNCIA (SEVAD)

La seva funció està lligada al conveni de col·laboració que manté el Consorci amb el Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya, pel qual duu a

terme els tràmits i les valoracions funcionals que siguin requerides de les persones que han sol·licitat el reconeixement de la dependència, a través de professionals acreditats.

En el termini màxim de 3 mesos a partir del registre de les sol·licituds, es fan visites al domicili dels beneficiaris per fer les valoracions i la proposta d'informe de dependència per part dels serveis de valoració de dependència. A partir de l'informe del procés de valoració, la Generalitat emet la resolució del grau de dependència.

Aquest 2017 **s'han valorat 533 persones** que han obtingut una valoració oficial del seu grau de dependència.

En general la tendència de valoracions tant de primeres sol·licituds com de revisió de grau s'ha mantingut molt similar respecte a l'exercici anterior a la comarca de la Garrotxa. S'han tramitat dues reclamacions de grau (0,37%).

La tendència segons sexe i domicili de les valoracions i revisions de grau des de l'inici del desplegament de la Llei de dependència es manté bastant igual; per una banda tenim

que el percentatge de dones és un 57% en valoracions i un 68,5% en revisions, mentre que el d'homes és un 43% i un 31,5% respectivament. Per altra banda, el nombre de valoracions a centres residencials continua sent molt baix, només un 10,4% de les primeres valoracions es fan a centres, i un 16,6% en el cas de les revisions.

El grup d'edat predominant, pel que fa a les valoracions de dependència, és el de les persones més grans de 65 anys (85%). Destaquem que majoritàriament les persones dependents que atenem són dones, de més de 65 anys, amb un problema cognitiu o una malaltia mental i que viuen al domicili.

PIA

El **Programa individual d'atenció** (PIA) és l'instrument que utilitzen els serveis socials per determinar les modalitats d'intervenció més adequades a les necessitats de les persones, entre els serveis i les prestacions econòmiques previstes pel seu grau de dependència. Incorpora la participació de la persona beneficiària i/o la família o representant legal en el cas d'incapacitació.

Primeres valoracions de dependència. Garrotxa, 2017

Valoracions Garrotxa	Total valorades	Grau 1 Nivell 1	Grau 1 Nivell 2	Grau 2 Nivell 1	Grau 2 Nivell 2	Grau 3 Nivell 1	Grau 3 Nivell 2	No deponent
Argelaguer	2	1	1	0	0	0	0	0
Besalú	14	4	0	2	2	2	1	3
Beuda	0	0	0	0	0	0	0	0
Castellfollit de la Roca	14	2	2	2	2	1	1	4
Les Planes d'Hostoles	14	2	2	4	2	2	1	1
Les Preses	13	2	1	3	2	1	1	3
Maià de Montcal	1	0	0	0	0	1	0	0
Mieres	3	0	0	1	0	0	0	2
Montagut i Oix	6	0	1	1	1	1	0	2
Olot	169	53	17	26	13	22	14	24
Riudaura	3	2	0	0	1	0	0	0
Sales de Llierca	0	0	0	0	0	0	0	0
Sant Aniol de Finestres	0	0	0	0	0	0	0	0
Sant Feliu de Pallerols	2	0	0	1	0	0	1	0
Sant Ferriol	0	0	0	0	0	0	0	0
Sant Jaume de Llierca	11	4	1	3	1	1	0	1
Sant Joan les Fonts	19	7	2	1	0	1	1	7
Santa Pau	10	2	1	1	0	2	0	4
Tortellà	5	2	0	1	0	0	0	2
La Vall d'en Bas	12	4	0	3	0	3	1	1
La Vall de Bianya	8	2	1	4	0	0	0	1
TOTALS	306	87	29	53	24	37	21	55

Font: Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

Per confeccionar aquest programa, la professional té en compte la valoració dels aspectes socials i de l'entorn de la persona sol·licitant, la capacitat econòmica, les preferències i necessitats, així com les disponibilitats de recursos a l'hora d'acordar els serveis o les prestacions més adients a la seva situació personal que es plasmen en l'Acord PIA.

Aquest any a la comarca de la Garrotxa hi ha hagut **1.342 PIA actius**: 986 a Olot (60%) i 659 a la resta de la comarca.

S'han **realitzat 395 PIA i 305 modificacions** de PIA.

RECURSOS PER ATENDRE LES SITUACIONS DE DEPENDÈNCIA I LES SITUACIONS DE DISCAPACITAT

Atenció al domicili

SAD

El **servei d'ajuda al domicili**, tant en la vessant de la cura de la llar com de l'atenció i la cura personal al domicili, ha atès **495 persones** (449 el 2016), 316 dones i 179 homes. Aquesta atenció ha generat un total de 80.681,57 hores de servei. Aquestes dades són les de serveis públics, cal tenir present que els usuaris també poden recórrer a serveis privats. El percentatge de cobertura pública respecte de la població de la comarca de més de 65 anys és del **4,28%**, del servei realitzat a la població en aquesta franja d'edat. El valor de referència establert a la disposició addicional segona de la Llei 12/2007, d'11 d'octubre, és del 4%, una xifra molt inferior a la mitjana europea, que oscil·la entre el 15% i el 20%, aquest 2017 hem augmentat un punt en relació a l'any anterior.

La **mitjana d'hores mensuals per persona** dels SAD és de **13,5**. En el cas del SAD que sorgeixi de la valoració en relació amb la Llei de dependència, aquesta mitjana és de 13 hores/mes, mentre que pel SAD social que no s'inclou dins la llei de dependència és de 7,2.

ÀPATS A DOMICILI

Aquest servei proporciona àpats elaborats i equilibrats a persones més grans de 65 anys al seu domicili.

Aquest any s'han atès **119 persones**, 64 de les quals viuen a Olot i 55 a la resta de la comarca. S'han servit un total de **22.480 àpats** (13.117 a Olot i 9.188 a la resta de la comarca). El grau de cobertura del servei és d'**1,03%**.

Les persones que reben aquest servei sobretot a comarca són, majoritàriament, homes.

TRANSPORT ADAPTAT

Servei adreçat a persones amb discapacitat i/o dependència per tal d'accedir als diferents recursos especialitzats, centres de dia per a gent gran, centres ocupacionals per a discapacitats... S'han atès **408 persones** de manera continuada

TARGETA D'APARCAMENT

Des del CASG hem emès **230** targetes aquest any (132 a Olot i 98 a la resta de la Garrotxa). D'aquestes, 71 són de conductor, i 159 d'acompanyant. 134 són targetes emeses de nou.

SERVEI DE TERÀPIA OCUPACIONAL I PRODUCTES DE SUPORT (BAT)

El BAT és un recurs més d'atenció al domicili del qual disposen persones i famílies. Es treballa de manera coordinada amb professionals d'àmbits social i sanitari per fer la valoració de les necessitats, ajudar a la planificació i facilitar l'accés als productes de suport així com adaptar, si és necessari, l'entorn físic del domicili. L'objectiu és que la persona estigui en un entorn que afavoreixi, tant com sigui possible, l'autonomia.

Aquest servei es va iniciar al febrer del 2017, conjuntament amb les comarques d'Osona i Ripollès. S'han atès **113 persones** a la Garrotxa. Això ha suposat un total de 93 productes de suport que s'han facilitat a 49 persones.

SERVEI DE TELEASSISTÈNCIA

És un servei d'atenció domiciliària que garanteix la seguretat i dona tranquil·litat i acompanyament a les persones que poden estar en situació de risc per factors d'edat, fragilitat, solitud o dependència, les 24 hores del dia i els 365 dies a l'any, detectant situacions d'emergència i donant una resposta immediata.

Aquest any hi ha hagut **activats 1.235 aparells públics** (751 a Olot i 484 a la resta de la comarca) i 133 aparells privats. Suposen una **cobertura del 10,68%** de la població major de 65 anys.

S'han atès 894 emergències. El 58,8% d'aquestes han estat per motius sanitaris i el 32,2% per motius socials. Un 5,80% de les trucades rebudes eren per motius de soledat. (509 trucades)

El 79,4% de les persones que utilitzen el servei són dones. A partir dels 85 anys de les 728 persones que l'utilitzen gairebé suposen el 80% (567).

Detectors instal·lats i actius. Garrotxa, 2017

Detectors instal·lats i actius durant el 2017		
	Fum o foc a la llar	20
	Fuites de gas	15
	No mobilitat de la persona dins del domicili	2
	UCR / Falicador de pulsació	1
	Persona asseguda en una cadira i cau per pèrdua d'estabilitat	0
TOTAL		38

Font: Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

Quan la persona disposa d'un aparell públic de teleassistència, i per tal de prevenir possibles incidències domèstiques, s'instal·len detectors que alerten de diverses situacions.

CENTRE DE DIA

El centre de dia és un servei per a persones dependents de més 65 anys que permet l'estada diürna al centre i el retorn posterior al domicili familiar. A la Garrotxa hi ha 241 places de centre de dia, de les quals 121 són públiques. El CASG, a través de l'empresa GAAVOC, gestiona **117 places** en tres equips que ofereixen aquest servei.

La mitjana d'ocupació dels centres de dia és del 73.3%, una xifra lleugerament inferior a la de l'any passat, que era del 76%.

La Garrotxa compta també amb:

- Un **Centre Especial de Treball (CET) de La Fageda**: ocupa **125 persones** de la Garrotxa amb una discapacitat psíquica o trastorns mentals severos. Els ofereix l'oportunitat de desenvolupar un treball productiu d'acord amb les seves capacitats. Té per objectiu la seva integració laboral i social, raó

per la qual presta també serveis d'ajustament personal. Tot plegat per millorar la seva qualitat de vida.

- **Servei Ocupacional d'Inserció (SOI) de La Fageda**: disposa de **16 places** per a persones en edat laboral i que han acabat el període de formació escolar. Poden tenir capacitat productiva per accedir al món laboral però no han assolit un grau de maduresa suficient per fer-ho. Majoritàriament necessiten formació en hàbits i tasques laborals. Es treballa per potenciar i conservar les capacitats de les persones susceptibles d'integrar-se a l'empresa. Si en sorgeix la necessitat, es treballa la seva orientació cap al STO.

- **Servei de Teràpia Ocupacional (STO) de La Fageda**: disposa de **48 places** per a persones amb un grau de discapacitat igual o superior al 65% que bé sigui de manera temporal o definitiva, no tenen prou capacitat productiva. Se'ls presta la teràpia ocupacional necessària per incentivar la seva integració social. Una part de la jornada es dedica a activitats d'ocupació terapèutica. L'altra, a activitats d'ajustament personal (psicomotricitat, estimulació cognitiva, dansa...).

- **Servei de Teràpia Ocupacional (STO) d'INTEGRA** amb **24 places**.

- **Centre d'Atenció Especialitzada d'INTEGRA**: espai de treball per **24 persones** amb **diversitat funcional** que treballa amb l'objectiu de potenciar les capacitats i habilitats laborals i personals amb suports actius. Es promou una vida plena i de qualitat.

Servei de centre de dia. Garrotxa, 2017

	Montsacopa	Sant Feliu	SAIAR Llíeria
Places disponibles	75	22	20
% Ocupació	84%	89%	67%
Nombre d'estades anuals	13.892	2.712	3.207
Mitjana d'estades per dia	38,6	10,9	13,3
Mitjana d'usuaris per dia	63	15,3	14,8
Ingressos de nous usuaris	59	9	10
Baixes d'usuaris	50	13	11

Font: Elaboració pròpia del GASG amb les dades facilitades pel GAAVOC

Atenció residencial

RESIDÈNCIES PER A GENT GRAN I PERSONES AMB DISCAPACITAT

Les residències per a gent gran són serveis adreçats a persones de més de 65 anys que no tenen un grau d'autonomia suficient per fer les activitats de la vida diària i necessiten

una supervisió permanent que aconsella el canvi d'estada del domicili familiar a un centre residencial. A la Garrotxa, hi ha 529 places: 376 públiques i 153 privades. Això suposa que hi ha 3,35 places públiques per a cada 100 habitants de més de 65 anys de la comarca.

Actualment a la Garrotxa hi ha 8 residències: Edat 3, El Tura, La Caritat, Torreblanca, La Tardor, Fundació Antic Hospital Sant Jaume, Besalú i Montsacopa.

La **Residència Montsacopa** és un servei del CASG gestionat per l'empresa GAAVOC. S'adreça a persones grans dependents i disposa de **92 places públiques**. A més, també disposa de 6 places per a estades temporals i de 5 places per a situacions d'urgència.

Les dades de la residència Montsacopa segueixen una línia similar a la d'anys anteriors. L'ocupació de la residència és del 99%. Al llarg de l'any hi ha hagut **31 ingressos nous i 30 baixes**. El grau de dependència de les persones ingressades és el següent:

- Grau de dependència 1: dependència moderada: 3 persones
- Grau de dependència 2: dependència severa: 56 persones
- Grau de dependència 3: gran dependència: 56 persones

A més de les activitats residencials, es porten a terme altres activitats i serveis complementaris, com ara els tallers de memòria o d'activitat física, i els serveis de dutxa i menjador.

Pel que fa a les estades temporals, és a dir, places residencials que, a diferència de les places permanents, s'ofereixen per un període de temps determinat (pel descans dels familiars cuidadors o altres necessitats), el percentatge d'ocupació s'ha situat al 87%, una xifra lleugerament inferior a la dels anys anteriors (89% l'any passat i 60 persones ateses). Aquest any s'han atès **42 persones**, amb una mitjana de 28 dies d'estada per període.

La **Fageda** disposa de dues llars residencials per a persones amb discapacitat que, o bé no tenen família o aquesta no se'n pot fer càrrec. Són El Cassés amb 23 places i El Caliu amb 13. A les llars residencials es potencien les relacions interpersonals, es treballen hàbits d'autonomia i es promou el descans i el lleure.

Per altra banda, a la Garrotxa disposem de la **Residència Vorrariu**, un servei per a persones amb discapacitat psíquica. La residència és de titularitat del CASG i la gestió correspon a INTEGRA. Disposa de 19 places residencials i 1 de respir. L'any

2017 s'han atès un total de **24 persones** a la residència. En relació amb la plaça de “respir”, cal dir que el seu objectiu és facilitar el descans dels familiars i, durant el 2017, se n’han beneficiat, en períodes diferents, **7 famílies**.

L'acció dels serveis socials davant les necessitats materials i instrumentals

Les **situacions de necessitat material o instrumental** inclouen aquelles situacions de necessitat que tenen una expressió de tipus material, és a dir, vinculades a la subsistència, i les que es vinculen a la capacitat de les persones per assolir aquesta subsistència autònoma, enteses des d’una perspectiva social. En aquest bloc s’inclouen les situacions següents:

- **La manca o dèficit de recursos materials:** que inclou la manca o dèficit de recursos econòmics i d’habitatge.

- **Les dificultats per a la inserció sociolaboral:** inclouen aquells aspectes que tenen a veure amb la manca de feina, la precarietat en l’ocupació i també la manca de les habilitats socials en el marc laboral.

- **Les dificultats per a la inserció socioeducativa:** inclouen aquells aspectes que tenen a veure amb les seves habilitats socials en el marc educatiu i/o formatiu.

Aquesta categorització es complementa amb el marc teòric del fenomen de l’exclusió social, ja que aquest es defineix com *“una situació d’acumulació i combinació de factors de desavantatge diversos, vinculats a diferents aspectes de la vida personal, social, cultural i política del individu”*; és a dir,

la confluència de diferents necessitats socials combinades amb altres factors de desavantatge.

L'ATENCIÓ A LES PERSONES AMB MANCANCES MATERIALS Regularització administrativa

Aquest 2017 s’han tramitat 63 informes d’estrangeria a la Garrotxa. D’aquests, 60 són d’integració social i arrelament (44 l’any 2016).

Aquestes dades ens mostren un **augment** important del nombre de sol·licituds ateses. Aquest fet ens fa pensar en dues possibles causes: que la crisi econòmica ha anat disminuint i que la gent està trobant més feines i per altra banda que les empreses cada vegada coneixen més el procediment a l’hora de fer contractes laborals a persones que es troben en aquesta situació.

Recursos econòmics Ajudes d'urgència social

Les ajudes d’urgència social són prestacions econòmiques que tenen com a finalitat atendre necessitats puntuals, urgents i bàsiques, de subsistència, com ara l’alimentació, el vestit i l’allotjament. Les ajudes poden ser econòmiques (per exemple, per fer front a una despesa concreta) o amb espècies materials (aliments).

En total, el 2017 s’han facilitat **3.044 ajudes d’urgència social**, que han beneficiat **7.199 persones**^[2]. La despesa econòmica destinada a les urgències socials ha estat de 485.682,44 € (334.466,08 € el 2016).

[2] Per ser precisos i evitar errors d’interpretació, cal dir que una mateixa persona pot rebre diverses ajudes.

Ajudes d’urgència social. Garrotxa, 2017

Concepte	2014	2015	2016	2017
Habitatge (ajuts per a lloguer, pensions, etc)	43.632,13	34.392,07	42.388,13	105.566,27
Despeses derivades dels fills (llar d’infants, casals, esplais, etc)	85.046,73	100.182,08	79.123,66	124.519,36
Manutenció i àpats (ajudes per aliments i roba)	119.445,77	116.465,68	96.380,85	128.211,77
Subministres (butà i electricitat)	56.817,58	66.750,10	56.694,36	83.931,94
Farmàcia (ajudes per a medicaments, bolquers, llet infantil, etc)	13.058,44	22.737,43	10.668,51	20.919,51
Transport (desplaçaments, tiquets, etc)	14.316,73	14.045,05	13.817,48	16.197,70
Altres (Salut, suport familiar, etc)	6.319,21	6.462,16	13.708,67	6.778,22
TOTAL	338.636,59 €	361.034,57 €	312.781,66 €	485.682,44 €

Font: Consorci d’Acció Social de la Garrotxa

Renda Mínima d'Inserció - Renda Garantida de Ciudadania

La renda mínima d’inserció (RMI) facilitava recursos econòmics a persones sense ingressos per tal d’atendre les necessitats bàsiques per poder viure en societat. L’ajuda econòmica anava acompanyada d’un pla de treball en el qual la persona beneficiària es comprometia a una sèrie d’acords. La RMI va estar en funcionament fins el mes de juliol del 2017.

El mateix juliol s’aprova la LLEI 14/2017 de la **Renda garantida de ciutadania** que entra en vigor el 15 de setembre, data a partir de la qual la ciutadania pot fer la sol·licitud de la prescripció.

La valoració actual, després de gairebé mig any de funcionament és:

- L’aprovació dels expedients va molt més lenta del previst.
- Les persones beneficiàries són, en gran part perceptores de PIRMI o persones que ho havien sol·licitat
- Les noves sol·licituds cursades a partir del 15 de setembre encara estan en procés de tramitació i moltes d’elles estan denegades.

Actualment tenim **124 expedients** de Renda garantida actius a la Garrotxa (perceptors de PIRMI o en tràmit).

S’han atès **7 casos nous** de Renda garantida a serveis socials per iniciar el pla de treball d’inclusió.

Recursos per a l'habitatge

La situació d’emergència social que sorgeix arran de la crisi econòmica és especialment greu en l’àmbit de l’habitatge. El sobreendeutament hipotecari i les dificultats per afrontar el pagament del lloguer han fet créixer el nombre d’execucions hipotecàries i de desnonaments. Alhora, resulta alarmant el creixement de la pobresa energètica, entesa com la dificultat per afrontar les factures dels subministraments bàsics d’electricitat, gas i aigua, unes factures que per altra banda, no paren de pujar. L’any 2015 s’aprova la Llei 24/2015 de mesures urgents per afrontar l’emergència en l’àmbit de l’habitatge i la pobresa energètica.

Per tal d’actuar de manera coordinada i amb la màxima brevetat possible sobre les situacions d’emergència habitacional, s’ha establert un circuit entre serveis socials, l’oficina local d’habitatge i una comissió de treball que es reuneix per resoldre els temes a mida que van sortint.

Durant aquest 2017 la Taula d’habitatge^[3] s’ha reunit en dues ocasions i s’ha treballat el circuit intern per unificar criteris (protocols, conceptes...)

Subministraments

Aquest any s’han fet **379 informes de pobresa energètica** per evitar el tall de subministraments. D’aquests, el 86,8% corresponen a Olot .

També s’han fet ajuts d’urgència per atendre despeses de subministraments per valor de 83.931,94€.

S’ha redactat el circuit intern de pobresa energètica i ens hem reunit amb 4 companyies subministradores.

Exclusió residencial

Aquest 2017 s’han fet **20 informes d’exclusió residencial** a demanda dels mateixos afectats; aquests informes es fan per evitar la pèrdua de l’habitatge o per aconseguir un habitatge en bones condicions.

Ajuts per a l'habitatge

Les dades dels diners destinats a ajuts d’habitatge reflecteixen, una vegada més, l’abast de la problemàtica que, lluny de solucionar-se, augmenta. Aquest 2017 s’han destinat **105.566,27 €** a ajudes de lloguer i pensions. Això suposa gairebé el doble que les que es van donar l’any passat (58.869,96 €).

Aquests ajuts es destinen a diverses situacions: persones i/o famílies que requereixen d’un ajut puntual per fer front a alguna despesa concreta, ajuts per accedir a un nou habitatge, situacions d’urgència habitacional que requereixen el recurs d’una pensió.

Recursos per a l'alimentació

El **Centre de Distribució d’Aliments** (CDA) és un servei adreçat a les persones i a les famílies que tenen dificultats econòmiques per cobrir de manera adequada les seves necessitats d’alimentació. El centre funciona des de finals de l’any 2010 amb un conveni entre el CASG, Dipsalut i Càritas. El CDA compta amb una trentena de voluntaris que fan diverses tasques de forma desinteressada. Totes les persones que accedeixen al CDA ho fan derivades pels serveis d’atenció social bàsica.

[3] Taula d’habitatge: Taula de Coordinació Local pel dret a l’habitatge es crea l’any 2012 per estudiar les mesures a emprendre i trobar alternatives que evitin els desnonaments per motius econòmics, creant una comissió mixta en què participin representats del ple municipal i de les associacions d’afectats, veïnals i altres organitzacions socials coneixedores d’aquesta comissió, així com els tècnics municipals necessaris.

Cistelles CDA

Durant l'any 2017, serveis socials ha fet 4.334 derivacions. Això suposa un increment total del 10.8% respecte el 2016.(3.865 cistelles).

Pel que fa al tipus de sol·licitud:

- 4.321 ajuts d'aliments, que han beneficiat un total de 2.168 persones.
- 3.415 ajuts de butà, que han beneficiat un total de 1.696 persones.
- 1.065 ajuts de bolquers, que han beneficiat un total de 191 menors.
- 422 ajuts de llet infantil , que han beneficiat un total de 81 menors.

Els **4.334 ajuts** corresponen a **719 nuclis familiars** (27 més que l'any anterior) que beneficien un total de **2.252 persones**. El 58,5% de les persones beneficiàries del servei viuen a Olot i el 41,5% viuen a altres municipis de la comarca.

Evolució de l'atenció al CDA 2014-2017

Any	Prescripcions	Entregues	Nuclis familiars	Total beneficiaris
2014	2.433	3.682	729	2.348
2015	2.453	3.832	694	2.211
2016	2.349	3.865	692	2.207
2017	2.492	4.334	719	2.252

Font: Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

Formació CDA

Des del CDA s'ofereixen tallers de formació i apoderament que contribueixen a dotar les persones d'eines per facilitar el seu procés cap a una major autonomia.

Aquest 2017 s'han dut a terme **7 tallers** (economia familiar sostenible, reparacions a la llar, reciclatge de roba usada, alimentació i cuina econòmica i saludable, tècniques sostenibles de neteja a la llar, taller de destil·lació i confecció d'ungüents, habilitats personals per fer front a la crisi], amb un total de **89 persones**.

Gran recapte d'aliments

En total, s'han recollit **33.556 unitats d'aliments i productes bàsics** per a les famílies que es troben en situació de precarietat econòmica i social. S'hi van sumar 21 supermercats i durant la campanya hi va haver 97 punts de recollida a Olot i comarca. Pel que fa a voluntariat, més de 200 persones van

col·laborar amb la campanya principalment durant la jornada central.

Projecte d'alimentació infantil

El principal objectiu del projecte és cobrir les necessitats d'alimentació durant els períodes no escolars d'infants i adolescents (de 0 a 16 anys) de famílies amb ingressos inferiors als 500 € mensuals. A més, si s'escau, es dona suport a les famílies per millorar els hàbits d'alimentació.

Durant el període de les vacances escolars de l'estiu, s'han atès **62 famílies**, amb un total de **149 infants** i durant les vacances de Nadal s'han atès **60 famílies**, que suposen un total de **139 infants** atesos.

Tot i que el programa està pensat per substituir la beca menjador dels infants, és tota la família la qui es beneficia del projecte. Aquest any han estat **296 les persones beneficiàries**.

El perfil de famílies ateses es reparteixen entre nuclears i monoparentals. Aquest 2017 50% i 50%. Respecte al seu origen, majoritàriament són d'origen marroquí, seguit de les gambianes, llatinoamericanes, les espanyoles i per últim les de l'Índia.

Prevenió de l'exclusió social

Servei de joves

El servei té l'objectiu de prevenir l'exclusió social dels joves, fomentant la seva formació i inserció laboral, enfortint els aspectes emocionals del seu desenvolupament, les seves habilitats socials, millorant les competències, acompanyant-los perquè puguin tirar endavant el seu projecte vital. Va destinat a joves d'Olot i comarca de 16 a 24 anys que presenten dificultats personals, familiars i socials.

Enguany s'ha estat intervenint amb **151 joves** (113 nois i 38 noies). El 48% d'aquests es troben en situació de fragilitat i el 52% en situació de risc social moderat o greu.

El 57% són de nacionalitat espanyola i el 34% d'altres nacionalitats (un 8% estan en situació administrativa irregular).

El nivell de formació d'aquests joves és molt baix (68% no té l'ESO) i només un 4% tenen una titulació d'estudis postobligatoris. El 24% no està fent cap activitat ni formativa ni laboral. Un 44 % dels joves treballen, tot i que ho fan en feines inestables, en condicions de precarietat que no els permeten viure de forma autònoma. El 28% estudia, en la major part dels casos per poder acreditar l'ESO.

Atenció a l'exclusió social

Menjador social

El menjador social vol atendre i cobrir les necessitats bàsiques de les persones que es troben en situació de pobresa i/o exclusió social. Està finançat per l'Ajuntament d'Olot i per Dipsalut, a través del programa Salut i Crisi.

Durant el 2017 s'han atès un total de **46 usuaris** i s'han servit prop de **4.300 àpats**. La població diana és home d'entre 41 i 60 anys amb problemàtiques laborals i de salut i amb mancances socials i de relació importants. Les persones que assisteixen actualment al servei presenten unes característiques comunes derivades de la situació d'exclusió, com ara la solitud, la manca d'interessos personals, deteriorament en l'execució de tasques de la vida diària, condicions d'habitatges precàries, deambulació per ocupació del temps lliure, consum de tòxics, manca de xarxa familiar, malaltia crònica i/o malaltia mental.

El nou model d'intervenció plantejat aquest 2017 que posa **la persona al centre de l'atenció**, ens ha permès promoure que les persones usuàries del menjador coneguin altres re-

ursos de la ciutat i això facilita el camí cap a la inclusió a través de la xarxa comunitària que ja existeix, especialment en un barri com Sant Miquel on, des de ja fa temps, Atenció a la Comunitat treballa per a la bona convivència i coneixença entre el veïnat.

Dutxa i bugaderies

És un servei que ofereix la possibilitat de dutxar-se i rentar la roba a persones que no tenen cobertes les necessitats bàsiques al domicili. Durant l'any 2017 hi han accedit **33 persones**; en total s'han fet **259 serveis de dutxa** i **320 de bugaderia**.

Servei d'atenció domiciliària

És un servei d'acompanyament en la gestió de la vida diària. Ofereix suport en activitats com l'organització de la llar, la manipulació d'aliments, les gestions burocràtiques, les visites mèdiques, el seguiment econòmic... a persones que mostren una pèrdua o manca d'habilitats socials i personals que afecten la seva participació social i la capacitat de dirigir la seva vida. Inclou visites domiciliàries que tenen com objectiu que les persones perceptores d'un habitatge social cedit per l'ajuntament i que va vinculat a un lloguer social, puguin complir les normes bàsiques de convivència. S'han atès **12 persones** amb diferents intensitats, segons la necessitat del moment.

Atenció a persones transeünts

S'han atès **61 persones**, a les quals s'han donat un total de **65 serveis** (d'àpats, pensions i transports).

L'ATENCIÓ A LES PERSONES AMB DIFICULTATS PER A LA INSERCIÓ EDUCATIVA

Suport escolar

Tant els serveis Garbui i Larai, com el Centre Diürn ofereixen un espai, a primera hora de la tarda, destinat als joves de la comarca que surten de l'institut al migdia, durant el qual tenen l'opció de poder fer deures o estudiar amb el suport d'una educadora. Es treballa per fomentar la motivació per l'estudi i per reforçar els continguts acadèmics, per tal de cobrir la necessitat de molts adolescents de rebre suport per fer les tasques escolars i poder seguir el ritme acadèmic ordinari. Hi han participat **66 adolescents**. A més, l'esplai diari Garbui des de fa 2 anys impulsa el Programa lectura, que pretén millorar la comprensió lectora i que es porta a terme amb **29 persones voluntàries**, les tardes de dimecres i dijous; se n'han beneficiat **60 infants**. Cal dir que aquests recursos es complementen amb d'altres projectes que ofereix l'Institut Municipal d'Educació.

A les Planes d'Hostoles i a Sant Feliu de Pallerols es duu a terme el projecte Esferes, que té com a objectiu crear espais fora de l'horari escolar que permeten que joves acompanyin els alumnes de primària i els donin suport en la tasca de fer els deures i potenciar els seus hàbits d'estudi. El projecte es porta a terme gràcies al treball en xarxa de diferents agents del territori: Consorci, Joventut del Consell Comarcal, l'escola de cada poble (on van els alumnes) i l'Institut Castell d'Estela (on van els joves). Participació:

Sant Feliu de Pallerols: **8** alumnes i **2** joves
Les Planes d'Hostoles: **18** alumnes i **2** joves

L'ATENCIÓ A LES PERSONES AMB DIFICULTATS D'INSERCIÓ LABORAL

DINÀMIG és el servei comarcal que potencia l'activitat econòmica i la generació d'oportunitats per a les persones i empreses de la comarca. Des del CASG col·laborem en diverses iniciatives que es porten a terme pel que fa a la inserció laboral, i portem a terme projectes complementaris.

Programa de reincorporació al treball (PRT)

El Programa pretén oferir una formació a persones d'origen immigrant principalment en risc d'irregularitat sobrevinguda i/o reagrupades per poder reincorporar-se en el mercat de treball, donar-los eines per moure's autònomament a la societat i promoure la seva integració en la dinàmica local.

El projecte se centra en tres recursos:

1. Mòdul de català i societat catalana
2. Mòdul de formació laboral
3. Mòdul de pràctiques

Aquest és el 5è any del programa a la comarca, centrat, com l'any passat, en operari carni, conjuntament amb DINÀMIG, la Fundació Kreas i el Servei de Català d'Olot-La Garrotxa. Hi han participat 15 persones, de les quals 10 han obtingut el certificat d'acreditació del PRT, 2 estan treballant i han aconseguit regularitzar la seva situació i 3 han tramitat l'arrelament social.

Assessorament jurídic

Destaca d'aquest 2017 la signatura d'un conveni amb Càritas que ha permès ampliar el **servei d'assessorament jurídic a la comarca** i ha facilitat molt el treball tant amb persones com amb empreses. Ha atès **407 persones** i ha fet **731 entrevistes d'assessorament**.

La majoria de les persones ateses són de nacionalitat hondurenya seguida de marroquina, gambiana i espanyola.

Brigadilla

És un projecte educatiu, que es fa conjuntament amb ECO-SOL, emmarcat dins el servei de joves que pretén observar els hàbits laborals i les competències transversals dels joves. Promou l'autoconeixement i la presa de consciència de les pròpies habilitats i competències. Hi han participat **11 joves** fent tasques al CASG, IMEJO i com a novetat al Consell Comarcal.

Treballem

A través d'un conveni amb Rocatomba, es pretén que els joves que participen en el servei de joves puguin viure la seva primera experiència laboral. A partir d'aquesta, el jove pot reflexionar sobre com s'ha sentit, en què té més dificultats, o què hauria de millorar. S'han fet actuacions de muntatge i desmuntatge d'obres del teatre, acomodadora i muntatge d'espectacles, i hi han participat **11 joves**.

L'acció dels serveis socials davant les necessitats relacionals

Les **situacions de necessitat en l'àmbit relacional** inclouen aquelles situacions de necessitat derivades dels vincles socials, tant en l'entorn familiar com comunitari. És a dir, que en aquesta categoria s'inclouran totes les situacions de necessitat en les quals el dèficit en les relacions socials, la manca de relacions i/o l'existència d'unes relacions disfuncionals creen risc a les persones. Podem identificar dues subcategories:

- **Relacions familiars disfuncionals:** aquelles situacions provocades per la manca de compliment de les funcions de suport i ajuda que ha de desenvolupar la família. En aquest grup s'inclouen les situacions d'aïllament per manca de xarxa familiar, manca de capacitats i habilitats parentals; situacions de violència (masclista, contra els infants) i situacions de desemparament i de negligència en l'atenció a persones vulnerables (infants i gent gran i/o amb discapacitat).

- **Dèficits en les relacions socials:** són aquelles situacions en les quals una persona o un grup presenta dificultats per a la integració en el seu entorn més immediat. L'origen d'aquestes dificultats pot ser divers i tant pot estar en la mateixa persona i/o grup (aïllament social) com en l'entorn (estigmatització i rebuig), o, fins i tot, en ambdues parts.

L'ATENCIÓ A LES NECESSITATS RELACIONALS EN L'ÀMBIT FAMILIAR

Per atendre les relacions disfuncionals dins l'àmbit familiar, diferenciem dues realitats molt diferents i que requereixen abordatges també diferenciats.

Per una banda, trobem l'abordatge de les **situacions de negligència i maltractament** als col·lectius de persones majors d'edat vulnerables: discapacitats i gent gran.

Tot i que el protocol de detecció de maltractaments a la gent gran encara no s'ha activat, durant aquest 2017 s'han detectat **5 situacions de maltractament a gent gran**, tres dones i dos homes de nacionalitat espanyola. Segons la tipologia d'abús, majoritàriament negligència o abandonament i en tots els casos han estat els fills/es els qui han fet l'abús. S'ha presentat una denúncia. Les mesures adoptades per protegir les víctimes han estat augmentar la presència de serveis de suport al domicili, treballar amb la xarxa sanitària i policial del territori i la instal·lació d'un servei de Teleassistència.

Per l'altra, el treball amb **infants i adolescents i les famílies**. Dins aquest àmbit, incloem des dels serveis que fan accions de promoció, prevenció i orientació, fins als que duen a terme programes específics de suport i tractament social per infants i adolescents que estan en una situació de risc d'exclusió social, els serveis de protecció per a la infància en situació de risc greu de maltractament i exclusió social o els serveis d'informació, assessorament i atenció a les dones.

Treballem per garantir un nivell òptim de benestar dels infants, adolescents i les famílies, de manera que organitzem la intervenció en funció de la gravetat en la cobertura de les necessitats, físiques o biològiques, cognitives, emocionals i socials, en cada individu en cadascun dels àmbits següents:

- El vincle afectiu: com a experiència emocional que dona seguretat i com a experiència afectiva de sentir-se estimat i únic com a individu.

- Les funcions de parentalitat positiva: com el compendi o recull d'accions de cura, educació i protecció que assegura el creixement.

- Les connexions amb l'entorn: com la circulació social necessària com a subjecte que interactua.

Els diferents nivells de risc social comporten a la vegada diferents nivells d'intervenció que requereixen també instruments i recursos diferents per ser abordats amb èxit.

DETECCIÓ

Pel que fa a la detecció de les situacions de risc social, és important garantir una bona coordinació amb els serveis i agents de la comarca que intervenen amb els infants, adolescents i les famílies. La detecció primerenca és bàsica per tal de poder posar en marxa els mecanismes necessaris per evitar l'empitjorament de les situacions de risc.

En la franja d'edat de 0 a 3 anys, es treballa coordinadament amb l'Institut Municipal d'Educació (IME), amb les llars d'infants i amb Salut. La comissió 0-3, formada per l'IME, l'EAP, el cap de pediatria, el CDIAP i l'SBAS treballa per al repartiment escolar equitatiu de l'alumnat amb necessitats educatives especials de nova incorporació a l'escola. L'educadora social del servei 0-3, conjuntament amb l'equip obstètric i la treballadora social de l'hospital treballen en la detecció i el seguiment de casos de risc. Aquest 2017 s'ha continuat treballant amb el **Protocol de prevenció, detecció i abordatge del maltractament prenatal de la Garrotxa**, fruit de la necessitat d'actuar com més aviat millor davant l'augment de dones embarassades amb consum de tòxics.

A partir dels 3 anys, l'escola és un dels espais de detecció més rellevants; una bona coordinació dels professionals garanteix la intervenció. S'ha continuat treballant amb els professionals de l'àmbit educatiu i dels serveis socials a través de les comissions socials dels centres educatius.

PREVENCIÓ I TRACTAMENT

Tallers de prevenció

Adreçats a infants i adolescents

Des del CASG, a través de la Guia de Recursos Educatius de l'IME, s'ofereixen tallers de prevenció adreçats a infants i adolescents.

Al llarg del curs 2016-2017 s'han dut a terme **128 tallers de prevenció** de la violència als centres de primària i secundària de la comarca de la Garrotxa que ho han sol·licitat. Han participat en els tallers un total de **2.717 alumnes**.

També s'han portat a terme **51 tallers de prevenció de drogodependències** als centres de primària i secundària de la comarca, amb la participació de **1.350 joves**.

El programa de tallers de prevenció en aspectes d'**afectivitat i sexualitat** ha desenvolupat **93 activitats** en educació infantil i cicle inicial, amb **1.280 alumnes** participants.

Pel que fa als **tallers de diversitat**, s'ha estat present a **21 centres educatius**, i s'han fet un total de **119 activitats**, en les quals han participat **2.641 alumnes** d'edats compreses entre 3 i 18 anys.

Adreçats a dones

És el quart any que es porten a terme els tallers d'apoderament per a dones a la comarca de la Garrotxa. S'han fet **25 propostes** (8 més que l'any passat) en les quals han participat **119 dones** diferents. (27 més que el 2016).

Servei 0-3 Espai Nadó

Des del servei 0-3 s'han atès **74 famílies** (que suposen 94 infants beneficiaris). Una mica més de la meitat del total de les famílies que hem atès (52%).

A la majoria d'aquestes famílies cal donar-los suport per cobrir necessitats socioeducatives, és a dir, de capacitació parental (30%) i necessitats econòmiques (30%). Destaquem també que ha disminuït el nombre de famílies ateses en les quals es donen situacions de violència masclista (9,5%) i que un 51,3% de les famílies són nuclears (disminueix l'atenció a famílies monoparentals en relació al 2016).

L'Espai Nadó ofereix un espai d'atenció tranquil i agradable a aquells pares i mares i els seus infants que presenten carències o es troben en situacions de necessitat i/o demanen assessorament i informació. Ha estat utilitzat periòdicament, durant el 2017, per **49 famílies** amb una assistència setmanal d'entre 10 i 12 famílies.

Centre Diürn

El Centre Diürn és un servei diürn, preventiu i fora d'horari escolar que dona suport, estimula i potencia l'estructuració i el desenvolupament de la personalitat, la socialització, l'adquisició d'aprenentatges bàsics i l'esbarjo, i compensa les deficiències socioeducatives dels infants i adolescents atesos mitjançant el treball individualitzat, el grupal, el familiar, el treball en xarxa i amb la comunitat.

Aquest any al Centre Diürn s'ha atès un total de **29 infants** de forma directa, pertanyents a **23 famílies**. El nombre global de persones beneficiàries del servei ha estat de **97**.

Al llarg de l'any s'han atès 7 nenes i 22 nens. Segueix preocupant la situació escolar d'infants i adolescents atesos. S'incrementa, en relació al 2016, el nombre d'infants amb currículum adaptat (31%) davant el 13% que el tenen normalitzat. La baixa estimulació en la primera infància fa que aquests infants pateixin una situació de desigualtat en l'adquisició de nous aprenentatges.

El 40% de les famílies ateses mostren situacions de fragilitat en l'àmbit de capacitats i competències parentals. Segueixen les famílies en les quals es donen situacions de desatenció/ negligència (39%), que fan referència majoritàriament a la desorganització de la vida quotidiana (horaris, rutines, etc.). En relació a aquestes situacions de fragilitat el projecte **Tarda en Família** es consolida com un espai per treballar les capacitats parentals de manera grupal. S'han atès **8 famílies** amb un total de **24 persones beneficiàries**.

SMEASA i SEMA

El servei de mesures alternatives a la sanció administrativa (SMEASA) ofereix un programa educatiu a aquells joves de 14 a 17 anys que han estat sancionats per tinença o consum de tòxics a la via urbana. També s'ofereix un suport a les famílies, amb les quals es treballen pautes educatives davant aquestes situacions de risc. El programa incideix en aspectes preventius, de consciència i coneixement de les conseqüències del consum, i es porta a terme amb la col·laboració de la Policia local d'Olot i els Mossos d'esquadra. Aquest any s'han atès **24 joves** de la comarca i les seves famílies.

L'any 2014 es va plantejar adaptar aquest programa als centres educatius de secundària, per tal de poder abordar aquestes situacions de consum o tinença que es detectessin al centre educatiu, des d'una vessant educativa i no sancionadora. El SEMA (servei educatiu de mesures alternatives) es va iniciar a l'IES Garrotxa, amb la idea de poder ampliar als altres centres de la comarca; aquest 2017 ja s'ha aplicat en un cas a l'IES Bosc de la Coma. En total s'han atès **6 joves**.

Programes socioeducatius de lleure

Esplai diari Garbuix

El Garbuix està gestionat per l'entitat Esplais de la Garrotxa. Treballa l'arrelament i la integració social dels infants a la ciutat, tant pel que fa a la formació acadèmica com per adquirir habilitats socials. Així s'afavoreix la integració i la convivència, la socialització i l'educació en el lleure dels infants d'edats compreses entre 6 i 14 anys.

Durant el curs 2016-2017 hi ha hagut un total de **150 participants** distribuïts en diferents grups d'edat en funció del dia

de la setmana (9 en llista d'espera). Al Garbuix d'estiu hi ha hagut un total de **78 participants** (5 en llista d'espera).

La majoria de les famílies participants són procedents de Gàmbia i Marroc, seguit de Senegal, Mauritània i l'Índia. El 36% dels infants i joves viuen al nucli antic.

Espai Larai

És un projecte socioeducatiu per a infants de 6 a 16 anys del barri de Sant Miquel i les Tries. Es treballen, sobretot, els hàbits d'estudi, la convivència i l'educació en valors i s'organitzen activitats per fomentar la implicació i el vincle dels infants i les famílies amb el barri. El Larai ha atès un total de **91 infants i adolescents**, durant el curs 2016-17. També s'han dut a terme activitats durant el mes de juliol, en les quals han participat **83 infants**.

Beques per a activitats extraescolars i EstiuRiu

Des del Consorci es gestionen beques d'activitats extraescolars i per activitats culturals amb la finalitat que tots els infants i adolescents tinguin les mateixes possibilitats a l'hora d'accedir a activitats fora de l'horari escolar. L'any 2017 s'han concedit **94 beques per a activitats extraescolars** (16 més que l'any passat), l'import de les quals ha estat de 26.505,90 €. El 69% dels beneficiaris d'aquestes beques són nens. Destaquen un 70% de nacionalitat espanyola i un 13% de nacionalitat marroquina. El 75% de les beques són relacionades amb l'esport, principalment el futbol. També hi ha beques d'idiomes i de música.

Per a les activitats de l'**EstiuRiu**, hem atorgat **323 beques** (107 més que l'any passat), que suposen un import de 43.069 €. D'aquestes beques, 137 cobreixen el 90% del cost de l'activitat, 67 el 75%, 58 el 50% i 46 el 25%. El 64% dels beneficiaris de les beques són nens. Les activitats més becades han estat el casal de natació, el casal de natació per a joves i el casal del Morrot.

Servei de Suport Familiar

És un servei d'acompanyament i intervenció terapèutica. Les intervencions s'orienten cap a la prevenció de la desprotecció infantil i la promoció de les relacions familiars, la parentalitat positiva, el projecte familiar i el projecte educatiu dels fills/es, i les relacions de la famílies amb el seu entorn familiar i social; es treballa a partir del treball individual, familiar i/o grupal. Aquesta intervenció s'emmarca en els eixos de treball següents: relacions familiars, reagrupament familiar, capacitats parentals i acompanyament emocional.

S'han atès **103 nuclis familiars** que corresponen a 265 intervencions individuals o familiars i 36 de grupals. Gairebé un 51% de les famílies ateses són monoparentals. Aquest percentatge ha disminuït lleugerament respecte del de l'any passat. Més del 40% de les famílies ateses tenen nacionalitat llatinoamericana i la majoria són famílies reagrupades.

Projecte Vaivé

Vaivé és el nom del projecte de suport familiar adreçat específicament a les famílies reagrupades. Aquest any s'han atès **29 famílies**, la majoria de les quals provenen de Llatinoamèrica, principalment d'Hondures.

En gran part de les situacions, pares i fills han estat separats més de cinc anys, molt més del que s'esperaven. El motiu és que no poden fer el reagrupament fins a complir els requisits legals, de manera que quan es produeix el reagrupament hi ha moltes dificultats d'encaix entre els diferents membres de la família.

Grups de competències parentals

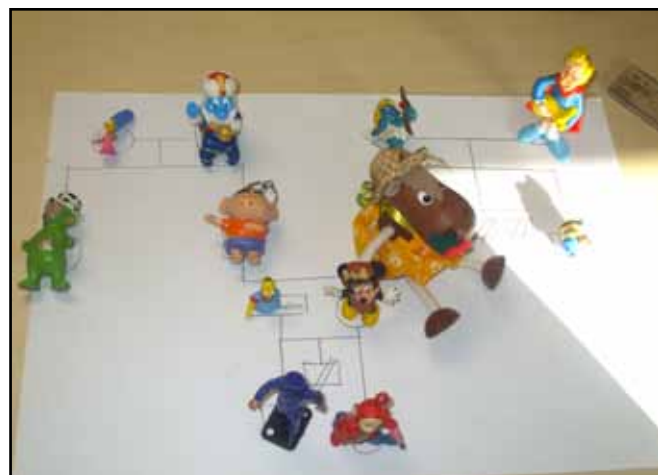
Aquest any s'han fet 2 grups. Hi han participat **15 mares**. L'objectiu general del primer grup era enfortir les compe-

tències parentals i els recursos resilents de les dones per afavorir el bon tracte als fills/es. En el segon grup, a banda de millorar les competències parentals, es perseguia crear xarxa de suport entre les mares i oferir un espai de trobada per a les dones.

Intervenció grupal amb adolescents

Es valoren molt positivament (per part de participants i educadores) les sessions grupals que s'han fet amb adolescents (la majoria alumnes de l'IES Garrotxa). Es van apuntar 10 adolescents i la participació mitjana és de 8.

Servei d'informació i assessorament a les dones (SIAD)

L'any 2017 s'han atès 238 persones; **229 dones i 9 homes**. D'aquestes, 126 per suport psicològic, 60 per suport jurídic i 59 per informació i prevenció. S'han fet **937 atencions**.

En aproximadament un 45% dels casos, la demanda d'atenció psicològica i/o jurídica estava directament relacionada amb una situació de violència masclista, principalment en l'àmbit de la parella.

PROTECCIÓ

Equip d'atenció a la infància i l'adolescència (EAIA)

Servei especialitzat d'atenció a la infància i a l'adolescència en situació de risc social o desamparament, així com les seves famílies. La seva funció és l'estudi de les situacions d'alt risc detectades i la proposta de les mesures de protecció més adequades. L'EAIA de la Garrotxa és un servei supracomarcals, que també treballa al Pla de l'Estany, al Ripollès i a la Cerdanya. Les dades d'aquesta memòria, però, només fan referència a la intervenció realitzada a la **Garrotxa**.

S'ha treballat amb **75 infants i adolescents**, sobre situacions de negligència, maltractament i situacions d'alt risc social. 32 dels casos s'han iniciat aquest 2017 i s'han tancat 12 expedients. Els motius de tancament són, majoritàriament, per evolució favorable.

Moltes de les famílies presenten una problemàtica econòmica important i això dificulta intervenir en els aspectes educatius i relacionals.

A la comarca de la Garrotxa s'han portat a terme **69 assessorament d'infants i adolescents**, amb els serveis socials bàsics. El perfil més assessorat són situacions d'**embarrassos d'alt risc** (per consum de tòxics) i famílies que tenen cura de nens petits (0 a 4 anys) i que en la dinàmica familiar es constata que no es dona la **cura adequada**. Apareix una **negligència** en aspectes més emocionals per les baixes competències psicoeducatives de pares i mares.

Violència de gènere

El CASG disposa d'un pis per atendre situacions d'urgència; és un recurs temporal de protecció en espera de tenir un nou recurs adient a la situació familiar o un habitatge propi. El recurs s'activa de forma immediata quan es produeix una denúncia per violència de gènere o una situació de separació, en la qual la víctima no disposa de la possibilitat d'anar a un habitatge i no té xarxa familiar ni d'amistat que la pugui acollir. Les persones que han utilitzat aquest servei són víctimes de violència amb fills a càrrec. Aquest any, al pis d'urgència hem atès **una persona sola i una família** (mare i fill adolescent); l'ocupació del pis ha estat d'un total de **123 dies**.

Durant l'any s'han activat (per ordre dels jutjats) **5 TAM-VG** (telèfon d'assistència mòbil en situacions de violència de gènere), dos d'aquests continuen actius en el moment de tancar aquesta memòria.

L'ATENCIÓ A LES NECESSITATS RELACIONALS EN L'ÀMBIT COMUNITARI

El Servei d'Atenció a la Comunitat treballa amb i per a les persones per promoure la igualtat d'oportunitats i millorar la cohesió social. Una de les bases principals de l'actuació és, per una banda, la prevenció i, per l'altra, facilitar espais de relació entre persones per tal que, conjuntament, potenciïn les seves oportunitats i puguin transformar el seu entorn quotidià. El Consorci disposa del **Pla per a la inclusió i la cohesió social d'Olot 2013-2019**, una eina de planificació que identifica les principals línies d'actuació i determina les intervencions en l'àmbit de la inclusió i la cohesió social.

Accés a la cultura

Apropacultura és una iniciativa que uneix teatres, auditoris, festivals i museus amb les entitats del sector social per fer la cultura accessible a tothom.

A la comarca, hi ha 20 entitats adherides al programa i se n'han beneficiat **317 persones** que han gaudit de **42 espectacles diferents**.

Servei d'acollida i acompanyament a les persones immigrades

El **Servei de Primera Acollida** d'Olot ha atès a **85 persones** derivades per:

- Amistats i familiars (53%)
- Servei d'estrangeria de Càritas i advocats (20%)
- Oficina d'Atenció al Ciutadà de l'Ajuntament d'Olot (19%)
- Resta de serveis (Serveis Socials, CPNL, CFA) (8%)

El **perfil** de les persones que han passat pel servei és el d'una dona (72% dels casos) d'entre 15 i 29 anys (48%) i provinent d'Hondures (seguit de l'Índia, Gàmbia, Geòrgia i Cuba).

Un 35% tramita l'arrelament social. La principal dificultat que manifesten està relacionada amb l'accés al món laboral i en la recerca de feina:

- 357 s'han inscrit a cursos de llengua catalana i 84 a llengua castellana (mòdul A)
- 58 persones han fet el mòdul B
- 61 persones han fet el mòdul C
- 24 tramitacions del certificat de Primera Acollida

La **Taula d'Acollida** és l'espai de coordinació de tots els agents que intervenen en el moment de l'arribada de persones noves al municipi per intercanviar informació sobre l'atenció

que donem a les persones nouvingudes en el seu procés d'assentament a la ciutat i donar respostes coordinades a les necessitats que detectem. S'ha reunit en dues ocasions.

En general, s'han atès moltes menys persones que en els dos anys anteriors. Creiem que això té a veure especialment amb el Decret 150/2014 que donava dos anys perquè totes les persones poguessin sol·licitar el certificat (fins 2016).

Persones refugiades

Arran del conveni establert entre l'Ajuntament d'Olot i CE-PAIM l'abril d'aquest 2017, **5 famílies** demandants d'asil (de diferents nacionalitats) van arribar el mes de setembre a la ciutat. En total són **18 persones** incloent nadons i infants.

També s'ha treballat la sensibilització de la població sobre la realitat de les persones refugiades a través de diferents accions (recollida de signatures, xerrades i suport a campanyes i activitats tant a Olot com fora d'Olot).

Informes d'estrangeria

En relació a l'acompanyament a persones immigrades, la part principal té a veure amb la sol·licitud i suport a les persones que sol·liciten informes d'estrangeria.

Entrevistes fetes: 85

- 36% acompanyament en temes relacionats amb l'arrelament social.
- 8% informes d'integració.
- 11% informació sobre la nacionalitat.

Informes:

- 60 informes d'arrelament.
- 3 informes d'integració a tota la comarca.

S'han observat 7 casos d'**irregularitat sobrevinguda**. En l'últim semestre hi ha hagut un augment de persones (totes de nacionalitat hondurenya) que volen ser ateses tot i que encara **no estan empadronades**.

Reagrupaments familiars

- 109 informes favorables al reagrupament familiar.

D'aquests, el programa Vaivé, de suport al reagrupament familiar ha atès **29 famílies** procedents: d'Hondures (gairebé un 50%), de Colòmbia, de República Dominicana, del Marroc, de Paraguai, d'Uruguai i de la Xina.

Atenció a la diversitat

Entenem l'atenció a la diversitat des d'una visió interseccional i volem posar l'accent en positivar l'atenció que fem a la diversitat i en l'exercici dels Drets Civils que totes les persones tenim en tant que ciutadanes. Ho treballem a través dels **itineraris** que organitzem juntament amb l'àrea de Cultura de l'Ajuntament d'Olot i que recullen un conjunt d'accions i activitats de diferent format adreçats a tots els públics amb la finalitat de sensibilitzar a la població de la riquesa que aporta formar part d'una **societat diversa**.

Aquest any s'ha dut a terme: **"Creences i religions: llibertat, diversitat i conflicte"** juntament amb l'Institut de Cultura de la Ciutat d'Olot i la Direcció General d'Afers Religiosos.

- 30 activitats programades.
- 11 entitats implicades entre les quals destaca el Grup de Diàleg Interreligiós d'Olot i les 6 comunitats religioses que l'integren.
- 1.260 alumnes de 8 centres diferents han participat de la proposta didàctica.
- S'han organitzat 8 sessions formatives destinades a professionals de diferents àmbits (escoles i instituts, menjadors escolars, personal de l'administració pública i alumnat de 3r d'ESO per una demanda puntual).

Arran del treball entorn a com entenem i com atenem la diversitat, s'ha constituït un grup de referents als centres escolars que recull demandes en relació a la gestió de la diversitat en els centres educatius (de moment a secundària).

Com a resultat de l'itinerari del 2016 (diversitat sexual i de gènere) aquest febrer s'ha posat en marxa el **SAI (Servei d'Atenció Integral a la Diversitat Afectiva, Sexual i de Gènere)**.

- S'han fet 29 atencions, un 40% de les quals són consultes.
- S'han dut a terme 4 sessions de formació en diferents entorns (professionals de l'Administració pública, alumnat de la Universitat de Girona i persones de l'Administració del Pla de l'Estany) amb una participació total de 208 persones.

Durant aquest 2017 s'ha creat, amb el suport del SAI, l'associació Alliberem-nos, primera entitat LGTBI a la Garrotxa.

En relació amb la **diversitat cultural**, s'ha seguit amb les trobades periòdiques amb dones d'origen gambià i maurità. És

un espai relacional i de suport mutu que valoren molt positivament ja que s'aborden situacions (problemàtiques o no) que viuen, com poden gestionar-les reconeixent les seves responsabilitats i quin suport podem fer com a personal de l'administració al respecte, si és necessari.

En relació amb la **diversitat funcional** s'han començat els primers passos per construir, juntament amb la Coordinadora d'Entitats de Discapacitat de la Garrotxa, el proper itinerari que girarà entorn de les capacitats diverses.

En **igualtat de gènere**: la Comissió d'Igualtat del CASG ha elaborat i presentat el Pla d'igualtat. Inclou 28 actuacions i es posarà en marxa a partir del gener de 2018.

S'ha continuat amb les **dinàmiques de sensibilització** que oferim des de la Guia de recursos a escoles i instituts i de les quals han participat **2.641 alumnes** en un total de **119 activitats** en **21 centres** diferents. Actualment les dinàmiques que oferim són: «Tots som migrats», «No m'etiquetis», «El Joc de la Cohe», «Diversitaaant», «Jo sóc i estimo com vull» i «Va de Drets».

També s'ha elaborat un espot amb l'objectiu de **reconèixer la diversitat** d'Olot i comarca. El vídeo és el resultat del treball conjunt entre Atenció a la Comunitat i Joventut amb la implicació de **40 joves** en el procés de creació. S'ha difós a xarxes socials i cinemes d'Olot i l'han vist unes 10.900 persones.

Programa de suport als barris i municipis

En l'àmbit comunitari al **barri de Sant Miquel** hem treballat, també, a través del desplegament del PIAM (Pla integral d'accions de millora): document resultat del procés participatiu generat amb veïns/es i que marca les principals accions de millora que cal implementar. Les decisions es prenen al **Consell de barri** (que aquest any ha guanyat en diversitat de persones: 25 de mitjana i 10 associacions) i co-

operant tant amb les regidories com amb el personal tècnic d'obra pública pel disseny d'espais públics. Arran del Consell de barri han sorgit dos **espais de trobada** més entre veïnat i entitats: un per organitzar la festa del barri i l'altre per millorar el disseny del nou espai esportiu.

Al nucli antic s'ha iniciat un procés participatiu dins el **programa +B** "Sumem des dels Barris". Atenció a la Comunitat hi som i posem l'accent de manera especial en assegurar la riquesa que suposa que diversitat de veus i visions diferents participin de les trobades.

També s'ha redefinit el treball amb les **associacions de veïns** molt orientat fins ara en el suport a les juntes i a la gestió de l'entitat (organització, tràmits, estatuts...). Volem posar els esforços en el paper que les associacions veïnals tenen i han de tenir com a promotores de la convivència i les bones relacions en els barris i en això centrarem el gruix de treball amb elles.

Als municipis

Igual que treballem a diferents barris de la ciutat, som presents també en alguns municipis de la comarca amb l'objectiu de transformar la realitat social per millorar la qualitat de vida de les persones que hi viuen generant respostes veïnals i col·lectives a les situacions amb què es troben.

A Mieres

S'ha consolidat el Consell dels infants (25 infants d'entre 6 i 12 anys) al qual s'han presentat 40 propostes i se n'han escollit 6.

S'han ofert activitats per adolescents amb una mitjana d'assistència de 7.

S'han ofert tallers setmanals per a la gent gran, amb una participació mitjana de 8 persones.

Per promoure la relació entre el veïnat s'han organitzat activitats de poble: Carnaval, dia de la dona i mostra literària amb una mitjana de participació de 37 persones (12% de la població empadronada).

A Sant Jaume

A partir d'una demanda de l'Ajuntament, s'ha elaborat una diagnosi en la qual han participat **78 persones** i de la qual destaca que, a més dels nous usos que es proposin pel centre cívic, cal posar l'accent en les **relacions socials** que es generen entre les persones que viuen al poble.

Veïnatge i convivència

El servei treballa des de la proximitat situant l'entorn més proper com a nucli de les relacions de convivència i gestionant, conjuntament amb la ciutadania, els conflictes existents que permetran transformar allò que molesta o incommoda en un espai positiu i de suport col·lectiu.

El Servei ha treballat en **91 casos** de blocs de pisos 85 dels quals són nous (34 casos més respecte l'any anterior).

Les problemàtiques principals tenen a veure amb les dificultats de relació i les molèsties causades per sorolls, gossos, manca de neteja... Destaca un augment de casos d'alta complexitat que ens obliguen a plantejar una intervenció conjunta amb altres professionals (salut mental).

S'han tancat un 56% dels casos i com a novetat s'ha incorporat una psicòloga a l'equip ja que cada vegada són més les persones ateses des del servei que requereixen alguna cosa més que una mediació veïnal o una gestió del conflicte.

Espai públic

S'han prioritzat dues zones: Sant Miquel i Olot centre, treballant sovint amb el que genera que hi hagi joves a l'espai públic. Davant d'això es fa necessari treballar més intensament la prevenció, intensificada aquest 2017 a passeig de la Muralla i a través de l'observació d'espais públics.

Unes de les demandes en augment els darrers anys són les relacionades amb les molèsties que causen els sorolls (a les escales, a l'espai públic...) i els problemes que això genera en la convivència. Per aquest motiu està en creació **un grup de persones afectades per molèsties de sorolls** que, juntament amb salut mental, una terapeuta i professionals de l'àmbit d'autonomia, reflexionaran sobre com viuen les molèsties i com el soroll afecta les seves vides.

En termes de sensibilització, es va organitzar el **Mercat de Proximitat i Conversa, i el Laboratori de veïnatge**. Es va fer en col·laboració amb la Universitat de Girona i van participar-hi **470 persones** de forma directa i unes 200 de forma indirecta. Les ponències, que es van repartir en diferents espais de la ciutat, van reunir professionals com Manuel Delgado, Joan Canimas, Begoña Román, Pilar Monreal, Joan Subirats, Josep M. Esquirol i Pere Soler.

Participació ciutadana

Actualment estem treballant en diferents processos:

- **Pressupostos** participatius: s'han iniciat a Olot i Riudaura, i han seguit a Mieres.
- **Processos** participatius: diagnosi i PIAM de nucli antic d'Olot i diagnosi pels usos del centre cívic de St Jaume de Llierca.

Destaquem **dues idees** del treball anual:

- Hem començat a impulsar processos participatius.
- Hem aconseguit transmetre la idea de participació com a procés d'enriquiment de les polítiques públiques.

S'ha fet una formació adreçada al personal tècnic de l'Administració i un taller per construir el model de participació ciutadana que volem a Olot. En total hi han participat 56 persones.

Servei Integral de Suport a l'Associacionisme (SISA)

És un servei nascut conjuntament de l'administració pública i les entitats olotines amb l'objectiu de canviar les polítiques tradicionals per incorporar les entitats en la definició d'un servei que els afecta directament. L'eix vertebral d'aquest servei és la **taula del SISA**.

Les dades més destacades d'aquest any són:

- Demandes d'espais compartits: **56 demandes**. 25 entitats tenen seu a un dels 3 espais compartits. Hi ha hagut 18 demandes per activitats puntuals.
- Suport econòmic a entitats: **116.500€** repartits entre 50 entitats (veïnals, socials i cooperació).
- Consolidació de la **Taula del SISA** com a espai de presa de decisions per a la millora del teixit associatiu a la ciutat. D'aquí en surt la **campanya publicitària** que es va aprovar i que es tirarà endavant aquest 2018 amb la voluntat d'augmentar el nombre de persones implicades a les entitats de la comarca.

Comunicació i espais de difusió:

- Amb identitat, a **Olot Tv: 15 entitats**
- **Les entitats estem de festa** (fira d'entitats): **47 entitats**
- www.entitatsgarrotxa.cat: 1.300 visites (augmenta un 18% respecte l'any anterior)
- Neix el **butlletí de les entitats** a mitjans de 2017, eina de difusió que arriba a 330 persones i en el qual s'han publicat activitats de 70 entitats diferents.

En relació al **voluntariat**, s'han atès **60 persones**, la majoria d'elles interessades en fer voluntariat en àmbit social i 14 d'elles a través d'un programa de voluntariat corporatiu.

368 persones han participat en alguna de les activitats de **col·laboració ciutadana**: Trailwalker, Marató de Sang, Gran Recapte d'Aliments i Productes Bàsics.

S'ha donat un impuls al **servei comunitari d'ESO** recollint **20 propostes d'activitats** i amb l'adhesió de **2 instituts**.

S'han iniciat els primers passos per disposar d'un **punt físic** d'atenció a entitats i voluntariat.

EL 2017 EN QUINZE PUNTS

1. Un **38,64%** de les problemàtiques ateses als serveis socials d'atenció primària estan relacionades amb les situacions de dependència. Segueixen essent les situacions més ateses. Això ens confirma els alts índexs d'envelliment i especialment de sobreenvelliment de la nostra comarca.

2. Continuen incrementant els serveis d'atenció a la **dependència en el domicili**: servei d'ajuda a domicili i servei de teleassistència.

3. Hi ha hagut un **increment** econòmic important en **ajudes d'urgència social**, especialment les relacionades amb habitatge, alimentació i subministraments.

4. S'ha publicat l'estudi: "**La cohesió social a la Garrotxa. Realitats i reptes de futur**" arran d'una demanda que la Taula de Cohesió Social de la Garrotxa va fer al Grup de Recerca de Ciències Socials Aplicades de la Universitat de Girona. L'estudi l'han dut a terme Quim Brugué, Xavier Casademont i Eduard Carrera.

5. S'ha iniciat l'aplicació de la **Renda garantida de ciutadania**, prestació social que vol garantir que totes les persones es puguin fer càrrec de les despeses essencials per al manteniment propi o de la unitat familiar. La realitat és que la RGC no està resolent les noves demandes i només es resolen les antigues prestacions de Renda Mínima que ja existien.

6. Des dels **Servei d'Atenció a la Infància i les Famílies** es segueixen detectant greus dificultats de pares i mares en les seves habilitats i competències parentals.

7. S'ha constituït un grup de referents als **centres escolars** que recull demandes en relació a la gestió de la diversitat en els centres educatius. També s'ha creat una comissió que vetlla per la igualtat d'oportunitats en l'educació.

8. En el marc del Pla Interdepartamental d'Atenció i Interacció Social i Sanitària (**PIAISS**) hem desenvolupat (juntament amb Salut i Educació) les Unitats Funcionals d'atenció a persones amb malaltia mental millorant així l'atenció tant a persones adultes com a infants i adolescents.

9. A partir del mes de març s'ha posat en funcionament, conjuntament amb les comarques d'Osona i Ripollès, el nou servei de **Teràpia Ocupacional i Productes de Suport** que beneficia a les persones en situació de dependència a l'entorn domiciliari.

10. S'ha ampliat el projecte d'atenció a les persones en situació d'exclusió social obrint nous espais d'**atenció grupal**.

11. Conjuntament amb l'entitat CEPAIM, s'han acollit 18 persones **refugiades**.

12. El projecte VAIVÉ ha seguit posant l'accent en les **famílies reagrupades** per aconseguir el vincle familiar i la inclusió social necessària pel seu desenvolupament adequat.

13. L'itinerari d'aquest 2017 s'ha centrat en la diversitat de **creences i religions**. Juntament amb cultura s'ha programat "Creences i religions: llibertat, diversitat i conflicte".

14. S'ha posat en marxa el **Servei d'Atenció Integral a la Diversitat Afectiva, Sexual i de Gènere (SAI)**.

15. S'ha iniciat (en alguns casos) i consolidat (en altres) el treball en processos participatius d'Olot i comarca: primeres fases del PIAM del nucli antic d'Olot, seguiment del PIAM de Sant Miquel a través del Consell de barri i inici dels pressupostos participatius de barris d'Olot, i municipals, a Mieres i Riudaura.

